

Nota

Omgekeerd inzamelen

1^e en 2^e fase

Gemeente Dalfsen

Thijs Mosterman

Versie 00, september 2014

Inhoud

2.	INLEIDING	3
3.	AFVALBELEID.....	4
3.1.	LANDELIJK AFVALBELEID.....	4
3.2.	LOKAAL AFVALBELEID	4
4.	EVALUATIE HOONHORST ZEGT DAG EN 1^E FASE DALFSEN	5
4.1.	HOONHORST ZEGT DAG.....	5
4.2.	EERSTE FASE DALFSEN	5
4.3.	EVALUATIE	5
4.3.1.	<i>Resultaten restafval (kg per inwoner).....</i>	<i>5</i>
4.3.2.	<i>Resultaten GFT-afval (kg per inwoner)</i>	<i>6</i>
4.3.3.	<i>Resultaten oud papier.....</i>	<i>7</i>
4.3.4.	<i>Resultaten kunststof verpakkingen.....</i>	<i>7</i>
4.3.5.	<i>Resultaten percentage hergebruik grondstoffen</i>	<i>7</i>
4.3.6.	<i>Resultaten omliggende gemeenten</i>	<i>8</i>
4.3.7.	<i>Bewonersonderzoek Hoonhorst</i>	<i>8</i>
5.	UITWERKING TWEEDE FASE GEMEENTE DALFSEN	9
5.1.	ONDERGRONDSE BUURTCONTAINER.....	9
5.1.1.	<i>Werkwijze</i>	<i>9</i>
5.1.2.	<i>Locatieonderzoek en buurtbijeekkomsten</i>	<i>9</i>
5.1.3.	<i>Gebruik.....</i>	<i>10</i>
5.1.4.	<i>Overgang</i>	<i>10</i>
5.1.5.	<i>Buitengebied.....</i>	<i>10</i>
5.1.6.	<i>Bijplaatsingen, dumpingen en handhaving.....</i>	<i>10</i>
5.2.	ORANJE CONTAINER.....	11
5.2.1.	<i>Werkwijze</i>	<i>11</i>
5.2.2.	<i>Inzamelfrequentie</i>	<i>11</i>
5.3.	PLANNING	11
5.4.	FINANCIËN	12
5.4.1.	<i>Eenmalige kosten.....</i>	<i>12</i>
5.4.2.	<i>Vaste kosten.....</i>	<i>12</i>
5.4.3.	<i>Besparingen</i>	<i>13</i>
5.4.4.	<i>Egalisatiereserve Reiniging</i>	<i>13</i>
5.4.5.	<i>Meerjaren prognose.....</i>	<i>14</i>

Bijlage 1: Grondstoffenmonitor ROVA 2013

2. Inleiding

Deze nota gaat over huishoudelijk afval. De gemeente Dalfsen is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Gestreefd wordt naar een zo efficiënt en duurzaam mogelijk werkwijze. Omgekeerd inzamelen is een werkwijze die past bij deze doelstelling. In deze nota wordt de werkwijze uitgelegd.

De afgelopen jaren is in Dalfsen een start gemaakt met het invoeren van Omgekeerd Inzamelen. De evaluatie van de proef in Hoonhorst en de eerste fase in Dalfsen wordt in hoofdstuk 3 gepresenteerd. In hoofdstuk 4 wordt de tweede fase beschreven met de bijbehorende planning, financiële gevolgen en prognoses.

Als de nieuwe werkwijze succesvol is ingevoerd, behoort de gemeente Dalfsen tot de top van Nederland op het gebied van duurzaam afvalbeheer.

3. Afvalbeleid

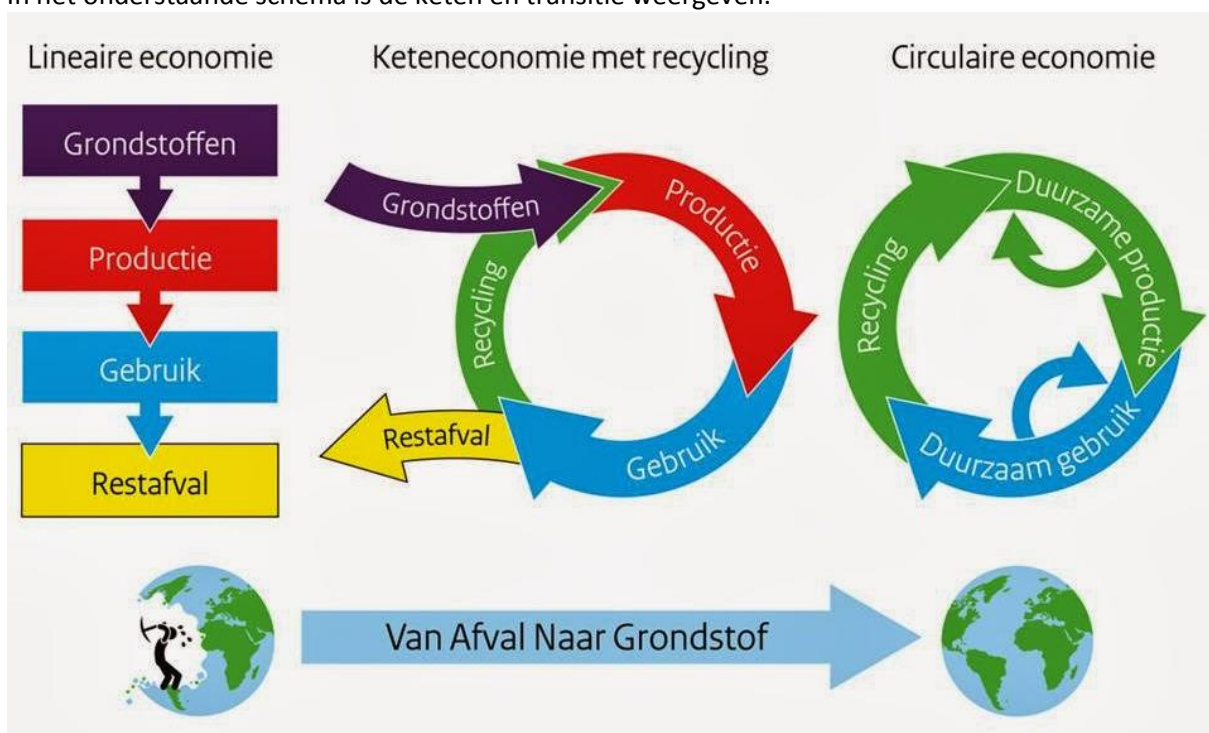
3.1. Landelijk afvalbeleid

Het nationale afvalbeleid is vastgelegd in het Landelijk afvalbeheerplan (LAP).

Het programma Van Afval naar Grondstof is een van de zeven prioriteiten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De groei van de wereldbevolking en de toenemende welvaart leiden tot een toename van het materiaalgebruik. De uitdaging is te groeien door te vergroenen. Hiervoor is een transitie naar een circulaire economie nodig, waarin het ontstaan van afval en emissies wordt voorkomen. Een circulaire economie zonder afval is het ideale toekomstbeeld. Met het programma Van Afval naar Grondstof werkt I en M aan versnelling van deze transitie.

De landelijke doelstellingen hergebruik van afval zijn gesteld op 65% in 2015 en 75% in 2020.

In het onderstaande schema is de keten en transitie weergegeven.

Bron: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/01/28/invulling-programma-van-afval-naar-grondstof.html>

3.2. Lokaal afvalbeleid

De gemeente Dalfsen heeft, samen met ROVA, het landelijk beleid vertaald naar lokaal beleid.

De inzameling van afval kan op vele manieren.

Enkele jaren geleden is door ROVA het plan Omgekeerd Inzamelen gepresenteerd aan de gemeente Dalfsen. Hierbij worden inwoners maximaal gestimuleerd om hun afval goed te scheiden. Het is een combinatie tussen eenvoud, gemak, duurzaam en beloning. Herbruikbaar afval zoals GFT, plastic, drankkarton en blik worden gratis huis aan huis opgehaald (hoog serviceniveau). Restafval moet men zelf brengen naar een ondergrondse buurtcontainer met betaalpas (laag serviceniveau).

De werkwijze is goed voor het milieu en de portemonnee.

Op basis van de resultaten van de proef Hoonhorst zegt DAG is het einddoel voor Dalfsen gezet op:

30kg restafval per inwoner en 90% hergebruik van het afval in 2020.

Door middel van Omgekeerd Inzamelen zijn de doelen van de gemeente Dalfsen haalbaar.

4. Evaluatie Hoonhorst zegt dag en 1^e fase Dalfsen

4.1. Hoonhorst zegt Dag

In 2012 is gestart met het proefproject Hoonhorst zegt Dag. Ongeveer 750 huishoudens in de kern en buitengebied van Hoonhorst doen mee.

Het inzamelen wordt op de volgende manier gedaan:

- Groene minicontainer: voor GFT-afval. 1 x per 2 weken gratis huis-aan-huis inzamelen.
- Oranje minicontainer: voor plastic, drankkarton en blik. 1 x per 2 weken gratis huis-aan-huis inzamelen.
- Blauwe minicontainer: voor oud papier. 1 x per 4 weken gratis huis-aan-huis inzamelen.
- Kern: Ondergrondse buurtcontainer: voor het restafval. Betalen per zak.
- Buitengebied: grijze container voor restafval. 1 x per 2 weken betaald huis-aan-huis inzamelen.

4.2. Eerste fase Dalfsen

In 2013 is gestart met de eerste fase van omgekeerd inzamelen in de gehele gemeente Dalfsen.

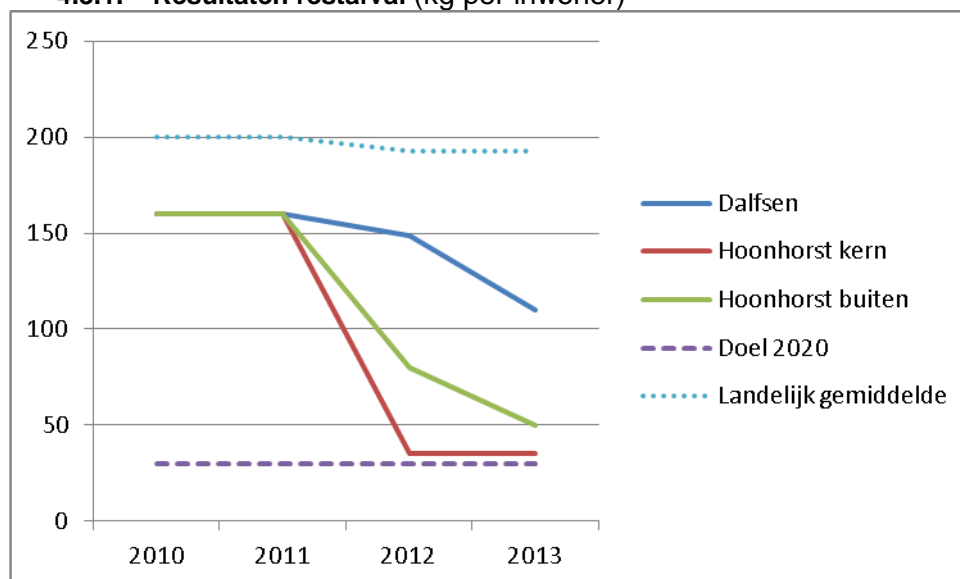
Het inzamelen wordt op de volgende manier gedaan:

- Groene minicontainer: voor GFT-afval. 1 x per 2 weken gratis huis-aan-huis inzamelen.
- Grijze minicontainer: voor het restafval. Betalen per lediging. 1 x per 4 weken huis-aan-huis inzamelen.
- Oranje zak: voor plastic. 1 x per 4 weken gratis huis-aan-huis inzamelen.

4.3. Evaluatie

Ieder jaar wordt door ROVA een evaluatie opgesteld van alle resultaten. Naast de actuele cijfers wordt een vergelijking gemaakt met de voorgaande jaren, de regio en de landelijke cijfers. In bijlage 1 is het monitoringsverslag van 2013 opgenomen. In de navolgende paragrafen zijn de hoofdresultaten samengevat inclusief de resultaten van het proefproject Hoonhorst zegt DAG.

4.3.1. Resultaten restafval (kg per inwoner)

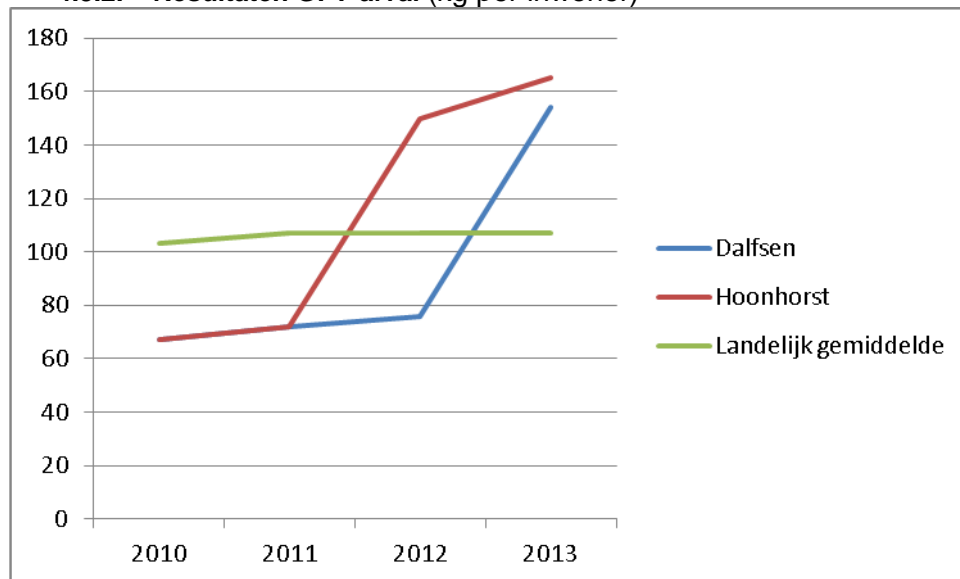
Uit de grafiek blijkt:

- De hoeveelheid restafval is de afgelopen 2 jaar flink gedaald. In Hoonhorst van 160kg naar 32kg (-80%) en in de gehele gemeente Dalfsen van 160kg naar 118kg (-26%). In Hoonhorst is dit te danken aan de invoering van het gehele pakket aan maatregelen. Bij de rest van Dalfsen is een deel van de maatregelen ingevoerd (minder inzamelrondes, fase 1).
- De hoeveelheid restafval is in Dalfsen minder dan het Landelijk gemiddelde (gemeenten met dezelfde stedelijkheidsklasse). Waarschijnlijk is diftar (betalen per lediging) hiervoor grotendeels verantwoordelijk.
- De einddoelstelling van 30kg restafval per jaar per inwoner is in Hoonhorst binnen 1 jaar nagenoeg gehaald en het jaar daarop gecontinueerd. De doelstelling is realistisch.
- In het buitengebied van Hoonhorst komt de afvalscheiding iets langzamer op gang. Waarschijnlijk komt dit doordat deze inwoners nog de grijze container hebben. De 'wandeling' naar de ondergrondse container is niet nodig en dat zorgt voor een minder snelle bewustwording c.q. afvalscheiding.

Gemiddeld was in 2012 het aantal aanbiedingen van de grijze restafvalcontainer 10,2 keer per jaar. In 2013 is dit gedaald naar 7,6 keer per jaar. Een daling van ongeveer 2,6 aanbiedingen. Een gemiddeld huishouden heeft ongeveer €23,- bespaard door deze vermindering van het aantal ledigingen.

Jaarlijks worden een tweetal sorteeranalyses uitgevoerd van het restafval in Dalfsen. De steekproeven van 2013 tonen aan dat het restafval voor ongeveer 55% uit goed recyclebare materialen bestaat (GFT-afval 18%, hout 8%, drankkarton 7%, textiel 6%, metaal 6%, oud papier 5%, kunststof 5%).

4.3.2. Resultaten GFT-afval (kg per inwoner)

Uit de grafiek blijkt:

- De hoeveelheid GFT-afval is de afgelopen jaren flink gestegen. In Hoonhorst stijgt de hoeveelheid van 70kg in 2011 naar 165 kg in 2013 (+ 120%). In de gehele gemeente Dalfsen stijgt de hoeveelheid van 70kg in 2011 naar 155kg in 2013. In Hoonhorst is dit te danken aan de invoering van het gehele pakket aan maatregelen.
- Na de invoeringen van de maatregelen zit Dalfsen ruim boven het landelijk gemiddelde. De maatregelen stimuleren inwoners om het GFT-afval beter te scheiden.

Gemiddeld was in 2012 het aantal aanbiedingen van de groene GFT-container 5,1 keer per jaar (alleen de kernbewoners). In 2013 is dit gestegen naar 10,4 keer per jaar. Een stijging van 5,3 aanbiedingen. In de kernen wordt meer gebruik gemaakt van de GFT-container (11 keer) dan in het buitengebied (8,6 keer).

Omdat niet meer per lediging betaald hoeft te worden, heeft een gemiddeld huishouden ongeveer €18,- bespaard.

4.3.3. Resultaten oud papier

Oud papier wordt ingezameld door diverse verenigingen, scholen en stichtingen. Het landelijke dalende papiergebruik door digitalisering is ook zichtbaar in de gemeente Dalfsen (-7%). Gemiddeld wordt jaarlijks 81 kilo oud papier per inwoner gescheiden ingezameld. Dit is ruim boven het landelijke gemiddelde van 70 kilo.

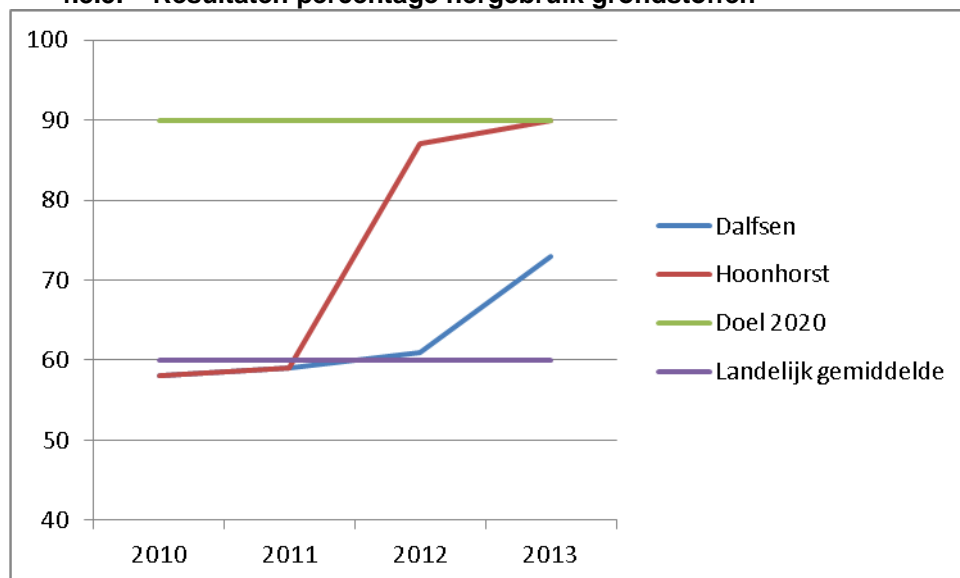
In het proefgebied Hoonhorst wordt oud papier ingezameld via gratis huis-aan-huis inzameling via een blauwe container (1 keer per maand). De hoeveelheid ingezameld oud papier is gelijk aan de rest van de gemeente Dalfsen.

4.3.4. Resultaten kunststof verpakkingen

Kunststofverpakkingen worden in de gemeente Dalfsen ingezameld via gratis huis-aan-huis inzameling van oranje zakken (1 keer per 4 weken). De hoeveelheid ingezameld kunststof is gestegen van 14 kilo per inwoner in 2012 naar 18 kilo per inwoner in 2013 (+ 28%). Deze stijging is waarschijnlijk het effect van meer bewustwording en minder service op restafval door de eerste fase. Landelijk wordt gemiddeld 8 kilo kunststof ingezameld.

In het proefgebied Hoonhorst wordt kunststof ingezameld met een oranje minicontainer in plaats van de oranje plastic zakken (1 keer per 2 weken). Gemiddeld is 38 kilo kunststof ingezameld. De combinatie van alle maatregelen van Omgekeerd inzamelen zorgt voor deze grote hoeveelheid gescheiden kunststofverpakkingen. Naast kunststof verpakkingen mogen de inwoners ook drankkartonnen (sap- en zuivelpakken) en blik in deze container stoppen.

4.3.5. Resultaten percentage hergebruik grondstoffen

Uit de grafiek blijkt:

- Het percentage hergebruik van grondstoffen is de afgelopen jaren flink gestegen. In Hoonhorst van 59% in 2011 naar 90% in 2013. In de gehele gemeente Dalfsen is het hergebruik gestegen van 59% in 2011 naar 73% in 2013. In Hoonhorst is dit te danken aan de invoering van het gehele pakket aan maatregelen. Bij de rest van Dalfsen is een deel van de maatregelen ingevoerd.

- In 2011 zat Dalfsen op het landelijke gemiddelde van 60%. Na de invoeringen van de maatregelen zit Dalfsen ruim boven het landelijk gemiddelde. De inwoners in het proefgebied Hoonhorst hebben het einddoel van 90% al in 2 jaar gehaald.

4.3.6. Resultaten omliggende gemeenten

Diverse gemeenten in onze regio zijn ook in 2013 gestart met Omgekeerd Inzamelen . In bijlage 1 zijn de resultaten weergegeven. De resultaten komen overeen met de gemeente Dalfsen.

4.3.7. Bewonersonderzoek Hoonhorst

In Hoonhorst is een nulmeting voorafgaand aan de proef gehouden en een tweede bewonersonderzoek, de zogenaamde één-meting, halverwege 2012. Doel is om inzicht verkrijgen in het gedrag, de houding en kennis van de inwoners in Hoonhorst voorafgaand aan de proef en in hoeverre dit is veranderd gedurende de proef. Daarnaast is onderzocht hoe de inwoners van Hoonhorst de proef en de nieuwe manier van inzamelen beoordelen.

83% van de respondenten is tevreden over de proef en de manier van inzamelen. De respondenten die ontevreden zijn geven als voornaamste reden de ledigingfrequentie van de oranje container. De respondenten geven aan GFT, papier en plastic beter te zijn gaan scheiden dan voor de proef. De inwoners weten goed waar zij hun herbruikbare stromen kunnen aanbieden en wat er vervolgens mee gebeurt.

Ten opzichte van de nulmeting is er een verschuiving van bewust gedrag (milieu, geld) naar automatisch gedrag (kleine moeite, uit gewoonte). De respondenten hebben sterker het idee voldoende aan afval scheiden te doen dan voorafgaand aan de proef.

5. Uitwerking tweede fase gemeente Dalfsen

De tweede fase bestaat uit twee hoofdstappen:

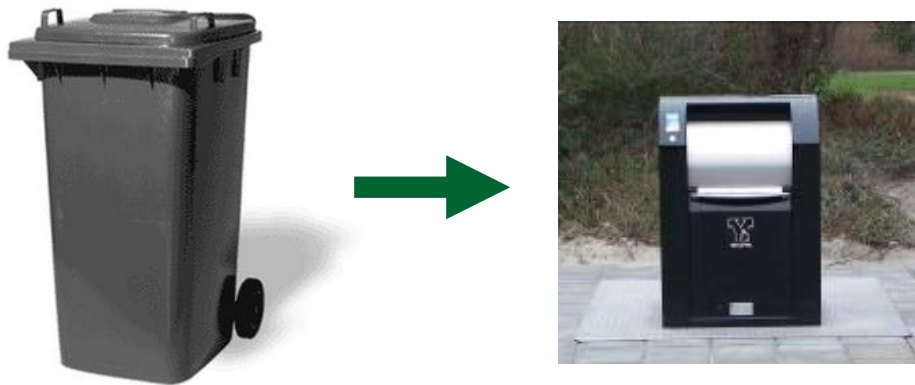
- Ondergrondse buurtcontainer voor restafval.
- Oranje container voor kunststof verpakkingen, drankkartonnen en blik.

In de navolgende paragrafen worden beide stappen uitgelegd.

5.1. Ondergrondse buurtcontainer

5.1.1. Werkwijze

In alle kernen wordt per buurt een ondergrondse container geplaatst. Met een betaalpas wordt de klep van de container geopend. Per opening kan een volle vuilniszak met restafval (40L) in de container worden gestopt.

In plaats van het aantal ledigingen van de restafvalcontainer (€9,21 per keer) betalen de inwoners per opening van de ondergrondse container (€1,16 per keer). Jaarlijks wordt het aantal openingen in rekening gebracht. Voor een gemiddeld huishouden worden de ledigingen niet duurder. Vergelijking: in een 240L restafvalcontainer passen ongeveer 6 volle vuilniszakken (€9,21 versus €6,96).

5.1.2. Locatieonderzoek en buurtbijeenkomsten

De ondergrondse containers worden op 'logische' plekken in een buurt geplaatst. Vooral bij de uitgangswegen of op een plein. Ervaringen uit Hoonhorst en andere gemeenten tonen aan dat een logische locatie belangrijker is dan de daadwerkelijke afstand tussen de woning en de buurtcontainer. Op iedere buurtcontainer worden ongeveer 100 huishoudens aangesloten. Rekening houdend met de bestaande ondergrondse buurtcontainers, wordt ingeschat dat 72 nieuwe ondergrondse buurtcontainers bijgeplaatst gaan worden. Hierbij is ook rekening gehouden met de toekomstige nieuwbouwplannen. Ook is rekening gehouden dat bij enkele grote nieuwe appartementcomplexen een dubbele buurtcontainer wordt bijgeplaatst; één voor restafval en één voor kunststof, drankkartonnen en blik.

Geschikte locaties voor een buurtcontainer worden geïnventariseerd. Iedere locatie wordt getoetst op bereikbaarheid, verkeersveiligheid, bodemvervuiling, archeologie, bomen en kabels. De meest geschikte locaties worden voorgelegd aan de inwoners tijdens diverse buurtbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen alternatieve locaties worden besproken. Ook worden de inwoners uitgebreid geïnformeerd over de werking van de buurtcontainer en afvalscheiding.

5.1.3. Gebruik

Alle huishoudens krijgen een pasje, die toegang geeft tot de dichtstbijzijnde ondergrondse buurtcontainer. Door het pasje langs de sensor te halen, gaat de klep open.

De ondergrondse buurtcontainers zijn gebruiksvriendelijk, robuust en beschermd tegen vandalisme. Ze zijn voorzien van censoren en een GSM-verbinding met ROVA. Storingen en bijna volle containers worden direct gemeld waardoor snel tot actie wordt overgegaan.

De inwoners van Hoonhorst, waaronder ook ouderen en gehandicapten, zijn tevreden met de buurtcontainer. Ook vele bewoners van appartementen en seniorenwoningen in de gemeente Dalfsen maken al vele jaren probleemloos gebruik van de ondergrondse buurtcontainers.

Huishoudens met bijvoorbeeld veel luiers kunnen hun volle afvalzak direct kwijt. Ze hoeven niet meer te wachten tot de maandelijkse ledigingdag. Inwoners hebben geen last meer van (stinkende) overvolle grijze containers.

5.1.4. Overgang

De buurtbijeenkomsten en plaatsing van de containers worden per kern uitgevoerd. Zodra de buurtcontainers operationeel zijn, krijgen de inwoners een maand de tijd om te wennen aan het nieuwe systeem. Daarna wordt de grijze restafvalcontainer voor de laatste keer geleegd en ingenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met de vakantieperiode. Goede containers worden hergebruikt. Versleten containers worden gerecycled.

5.1.5. Buitengebied

Gezien de grote afstanden in het buitengebied van Dalfsen, is de invoering van ondergrondse buurtcontainers niet efficiënt en niet effectief. Voor de inwoners in het buitengebied verandert de inzameling van restafval daarom niet. Eén keer per 4 weken kan men de grijze container aan huis aanbieden. Bij enkele buurtschappen wordt, in overleg met de bewoners, bepaald of hier wel een ondergrondse buurtcontainer mogelijk is.

5.1.6. Bijplaatsingen, dumpingen en handhaving

Het aantal keren dat een afvalzak naast een buurtcontainer wordt geplaatst is de afgelopen jaren minimaal geweest. Ook wordt weinig afval gedumpt. Deze zakken worden door de gemeente snel verwijderd om nieuwe bijplaatsingen te voorkomen. Vooral in de eerste paar maanden na de start wordt extra toezicht gehouden. Indien nodig zal handhavend opgetreden worden. De ervaringen zijn dat het opruimen en handhaven niet zal toenemen.

5.2. Oranje container

5.2.1. Werkwijze

Ieder huishouden krijgt een 240L oranje container, of te wel een grijze container met een oranje deksel. In deze container mogen de volgende spullen: kunststof verpakkingen, drankkartonnen (sap- en zuiverpakken) en blik. De container kan 1 keer per 4 weken gratis aangeboden worden. De oranje plasticzakken worden niet meer gebruikt.

De oranje container vervangt de grijze container. De inwoners krijgen dus geen extra container in de tuin. Een container is vriendelijke in gebruik en veroorzaakt minder stank dan de zakken. Ook wordt minder overlast door ongedierte verwacht. Wegwaaiende zakken behoren ook tot de verleden tijd.

5.2.2. Inzamelfrequentie

Uit diverse ervaringen blijkt dat voor een gemiddeld huishouden een ledigingfrequentie van 1 keer in 4 weken voldoende is. Huishoudens met veel afval, zoals grote gezinnen, kunnen een 2^e oranje container erbij krijgen.

In Hoonhorst is in 2012 gestart met een inzamelfrequentie van 1 keer per 4 weken. Toen mochten in de oranje container ook nog elektrische apparaten, textiel en hout. Op verzoek van de inwoners is de inzamelfrequentie verhoogd naar 1 keer per 2 weken. De oranje container zat toen snel vol.

Tijdens het sorteren is gebleken dat elektrische apparaten, textiel en hout een negatief effect hebben op de totale kwaliteit van het afval. Besloten is dat deze materialen niet meer in de oranje container mogen. Hiervoor zijn alternatieve inzamelmogelijkheden gerealiseerd.

De recente ervaringen in de ROVA-regio zijn dat een inzamelfrequentie van 1 keer per 4 weken voldoende is en het meest kostenefficiënt.

5.3. Planning

In de onderstaande tabel is de globale planning weergegeven.

Onderdeel	2014			2015						
	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	apr	Mei	Juni	Juli
Besluitvorming	X									
Vorbereiding		X	X							
Buurtbijeenkomsten				X	X					
Plaatsen buurtcontainers					X	X	X	X	X	
Uitzetten oranje containers						X	X	X	X	
Innemen grijze containers									X	X

De planning kan uitlopen door bijvoorbeeld vorst.

In verband met de vakantieperiode, worden de grijze containers mogelijk na de zomer opgehaald.

5.4. Financiën

5.4.1. Eenmalige kosten

De eenmalige kosten voor het plaatsen van een buurtcontainer bedraagt op €2.838,- per stuk. Dit bedrag is inclusief bijvoorbeeld voorbereiding, buurtbijeenkomsten, plaatsing, straatwerk en pasjes met instructies. Inclusief ambtelijke ondersteuning wordt een bedrag van €3.000,- per buurtcontainer aangehouden.

De totale eenmalige investering wordt zodoende geschat op $72 \times €3.000,- = € 216.000,-$ in 2015.

De eenmalige omwisseling van de grijze container voor een oranje container brengen geen extra kosten mee. Deze kosten maken onderdeel uit van de bestaande exploitatie.

5.4.2. Vaste kosten

Het invoeren van Omgekeerd Inzamelen zorgt voor veel veranderingen en financiële verschuivingen.

De belangrijkste kostenverschuivingen zijn:

- Afname restafval = afname kosten logistiek en verwerking.
- Een nieuw contract verbranding restafval vanaf medio 2016 = afname verwerkingskosten.
- Mogelijk een nieuwe verbrandingsbelasting vanaf 2015 = toename verwerkingskosten.
- Stijging GFT-afval = toename kosten logistiek en verwerking.
- Stijging kunststofafval = toename kosten logistiek en verwerking.
- Stijging kunststofafval = toename vergoeding verpakkingsfonds.
- Nieuw contract verpakkingsfonds vanaf 2015 voor kunststofafval = mogelijke toename vergoeding.
- Nieuw contract verpakkingsfonds vanaf 2015 voor drankkartonnen = mogelijke toename vergoeding.
- Een grotere ketenverantwoordelijkheid voor gemeenten voor kunststofafval per 1 januari 2015 = meer kosten.

Het uitgangspunt voor Omgekeerd Inzamelen is duurzamer maar niet duurder. Het referentiejaar is 2012. De afvalstoffenheffing was toen ongeveer €202,- per aansluiting. Dit bedrag is opgebouwd uit een vastbedrag van € 90,-, 10,2 ledigingen restafval x €9,21 en 5,1 ledigingen GFT-afval x €3,53. De afvalstoffenheffing dekte in 2012 alle kosten.

In april 2013 is gestart met de eerste fase van Omgekeerd inzamelen. Hierbij is de ledigingfrequentie van restafval verlaagd en een nultarief ingevoerd voor GFT-afval.

Voor de inzameling en verwerking van GFT-afval worden wel de kosten in rekening gebracht. Door het nultarief zijn deze kosten niet meer gedekt. De gemeenteraad heeft besloten om dit tekort te betalen uit de Egalisatiereserve Reiniging. In 2013 is uiteindelijk €184.164,- onttrokken uit deze reserve (ongeveer €16,50 per aansluiting). Medio 2014 was de omvang van de reserve €1.759.041,-. Ook voor 2014 heeft de gemeenteraad besloten om dit tekort te betalen van de reserve. De verwachting is dat meer GFT-afval wordt ingezameld. De onttrekking voor 2014 wordt geschat op €225.000,-.

In de tweede fase Omgekeerd Inzamelen wordt het restafval niet meer huis aan huis ingezameld. Inwoners moeten hun zakken restafval brengen naar de ondergrondse buurtcontainers. Het effect van deze 'mindere service' is dat inwoners beter hun afval gaan scheiden zodat ze minder vaak naar de buurtcontainer hoeven gaan. Hierdoor hebben ze minder ledigingen en minder kosten. Geschat wordt dat deze besparing kan oplopen tot gemiddeld €75,- per aansluiting per jaar (zie tabel 5.3). Voor de gemeente zijn de inzamelingskosten via buurtcontainers hoger dan via mini containers. De meerkosten worden geschat op €112.500 per jaar, ongeveer €10,- per aansluiting. Om de nieuwe

werkwijze kostendekkend te maken, zou dit bedrag bij de inwoners in rekening gebracht moeten worden.

De kosten voor de inzameling en verwerking van kunststof, drankkarton en blik worden geheel vergoed door de vergoedingen uit het Verpakkingenconvenant.

Tot slot heeft het kabinet heeft besloten om in 2015 extra belasting te heffen op afvalverbranding. Afvalscheiding en hergebruik van afval wordt hierdoor gestimuleerd. De belasting is €13 per ton. Rekening moet worden gehouden met een extra kostenpost in 2015 van 2.400 ton x €13 = € 31.300,-. Dit is ongeveer €2,80 per aansluiting. Omdat in onze gemeente de hoeveelheid restafval zal dalen, dalen ook de kosten van verbrandingsbelasting.

5.4.3. Besparingen

Opgemerkt wordt dat de komende jaren ook besparingen worden verwacht. De omvang van deze besparingen zijn moeilijk in te schatten. De besparingen betreffen vooral de vermindering van de verbrandingskosten van restafval. De verwachting is dat de hoeveelheid restafval langzaam daalt van 160 kilo naar 30 kilo per inwoner per jaar in 2020. Daarnaast daalt het verbrandingsstarief medio 2016 vanwege een gunstige aanbesteding (van €134,- naar €67,- per ton). In tabel 5.1 is een inschatting gemaakt van deze besparing. In 2016 is meer inzicht in de financiële consequenties.

De afgelopen jaren was de kunststofvergoeding hoger dan de kosten. Dit overschot is toegevoegd aan de reserve (in 2014 ongeveer € 71.000) . De komende jaren verandert de vergoedingenstructuur voor kunststof- en drankkartonverpakkingen. Daarnaast loopt een aanbesteding voor de sortering en vermarkting. Uitgangspunt is dat de vergoedingen de kosten geheel zullen dekken. In 2016 is meer inzicht in de financiële consequenties.

5.4.4. Egalisatiereserve Reiniging

De afgelopen jaren heeft de gemeente haar overschotten ten aanzien van afval gestopt in de Egalisatiereserve Reiniging. Momenteel bevat deze reserve gegroeid ongeveer €1.530.000,-. In 2010 heeft de gemeenteraad vastgesteld dat dergelijke reserves moeten worden afgebouwd. Deze reserve kan worden afgebouwd door bijvoorbeeld kostenverhogingen niet door te berekenen en/of eenmalige investeringen te financieren.

5.4.5. Meerjaren prognose

Op basis van alle bekende gegevens is een meerjaren prognose gemaakt van de meerkosten en besparingen ten opzichte van het referentiejaar 2012 (tabel 5.1). Daarbij is rekening gehouden met een succesvolle invoering van de eerste en tweede fase Omgekeerd Inzamelen en een normale groei van inwoners en aansluitingen. Tevens is de extra verbrandingsbelasting alvast opgenomen.

Tabel 5.1 prognose ten opzichte van 2012

Meerkosten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1e fase	€ -	€ 184.164	€ 225.000	€ 225.000	€ 225.000	€ 225.000	€ 225.000
2e fase	€ -	€ -	€ -	€ 55.000	€ 112.500	€ 112.500	€ 112.500
verbrandingsbelasting				€ 31.300	€ 25.000	€ 19.500	€ 19.000
eenmalige kosten				€ 216.000			
Totaal	€ -	€ 184.164	€ 225.000	€ 527.300	€ 362.500	€ 357.000	€ 356.500
Totaal per aansluiting	€ -	€ 16	€ 20	€ 46	€ 31	€ 30	€ 30
Besparingen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Afname restafval	€ -	€ 151.000-	€ 185.000-	€ 226.000-	€ 225.000-	€ 168.000-	€ 190.000-
Vergoeding kunststof	€ -	€ 49.000-	€ 71.000-	?	?	?	?
Totaal	€ -	€ 200.000-	€ 256.000-	€ 226.000-	€ 225.000-	€ 168.000-	€ 190.000-
Totaal per aansluiting	€ -	€ 17-	€ 22-	€ 20-	€ 19-	€ 14-	€ 16-

Uit de tabel blijkt dat de kosten per aansluiting stijgen van €16,- in 2013 naar €30,- in 2018. De kostenbesparingen (hoofdstuk 5.2.3) zijn momenteel moeilijk in te schatten maar schommelen tussen €14,- en €22,- per aansluiting per jaar.

In de onderstaande tabel 5.2 is een meerjaren prognose uitgewerkt waarbij alle meerkosten en investeringen van Omgekeerd Inzamelen worden betaald uit deze reserve (inclusief de extra verbrandingsbelasting).

Tabel 5.2 prognose maximale onttrekking uit de reserve

Meerkosten	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totale kosten (tabel 5.1)	€ -	€ 184.164	€ 225.000	€ 527.300	€ 362.500	€ 357.000	€ 356.500
Omvang reserve 31 dec	€ 1.770.000	€ 1.759.041	€ 1.534.041	€ 1.006.741	€ 644.241	€ 287.241	€ 69.259-

Uit de tabel blijkt dat de reserve voldoende groot is om tot en met 2018 alle meerkosten te betalen. Van 2015 tot en met 2017 wordt dan ongeveer 1.246.800 onttrokken uit de reserve. Eind 2017 bevat de reserve dan nog €287.241,-.

In de onderstaande tabel 5.3 zijn de gevolgen weergegeven voor de inwoners. Hierbij is uitgegaan dat het vastrecht en het restafval-ledigingstarief niet wijzigt.

Tabel 5.3 prognose gemiddeld huishouden

Gem. afvalstoffenheffing	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vastrecht	€ 90	€ 90	€ 90	€ 90	€ 90	€ 90	€ 90
Lediging restafval	€ 94	€ 71	€ 65	€ 50	€ 45	€ 40	€ 37
Lediging GFT	€ 18	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal per aansluiting	€ 202	€ 161	€ 155	€ 140	€ 135	€ 130	€ 127
Verlaging t.a.v. 2012		€ 41	€ 47	€ 62	€ 67	€ 72	€ 75

Uit de tabel blijkt dat als een gemiddeld huishouden goed afval scheidt, veel kan besparen. Het voordeel ten opzichte van 2012 kan oplopen tot €75,- in 2018. De gemeente ontvangt, in deze ongewijzigde situatie, dan ook minder heffinginkomsten terwijl de kosten oplopen (zie tabel 5.1). Dit tekort kan in de komende jaren oplopen tot €20,- à € 30,- per huishouden per jaar. Door bijvoorbeeld een verhoging van het vastrecht en/of restafval-ledigingstarief ontstaat weer een balans in de kosten en opbrengsten.

Monitor 2013

Gemeente Dalfsen

Zwolle, 11 juli 2014

1. Inleiding

Deze monitor geeft een overzicht over het jaar 2013 van de dienstverlening en prestaties van Dalfsen op het gebied van:

- grondstoffen en restafval;
- circulaire economie en klimaat.

Verder besteedt de monitor aandacht aan communicatie & educatie, klantcontact en financiën.

Doelstellingen

Minimaal wordt gestreefd naar het behalen van de landelijke- en gemeentelijke doelstellingen.

Grondstoffen

De landelijke doelstelling voor hergebruik is verhoogd van 51% in 2006 naar 65% in 2015¹. Als ambitie heeft de gemeente verder geformuleerd:

- 100 kg restafval per inwoner in 2014 (rond 70% hergebruik);
- 30 kg restafval per inwoner in 2020 (rond 90% hergebruik).

In het programma VANG, Van afval naar grondstof, van het ministerie van I en M stelt de staatssecretaris het volgende: “In een circulaire economie bestaat geen afval. Het kabinet heeft de ambitie om de hoeveelheid recyclebaar Nederlands restafval in verbrandingsinstallaties te minimaliseren. Afvalscheiding – vooral aan de bron - is hiervoor een noodzaak. De staatssecretaris streeft ernaar dat in 2020 75 procent van het huishoudelijk afval wordt gescheiden.”

¹ Conform de brief “Meer waarde uit afval” van staatssecretaris Atsma d.d. 25 augustus 2011. De ambitie van de staatssecretaris is het laten toenemen van de recycling van 80 % naar 83%. De LAP-2 doelstelling van nuttige toepassing verschuift, na interpretatie van de doelstellingen in de brief van Atsma, daardoor van 60% naar 65% in 2015.

Circulaire economie en klimaat

Het gescheiden inzamelen van grondstoffen en restafval draagt in de eerste plaats bij aan een circulaire economie. In een circulaire economie worden alle gebruikte materialen weer ingezet in hetzelfde of een ander product zonder kwaliteitsverlies. Wanneer alle materialen hergebruikt kunnen worden is deze kringloop compleet (en ontstaat er geen afval). In hoofdstuk 3 is voor de meest frequente grondstoffen aangegeven hoeveel maagdelijke grondstoffen er door het gescheiden inzamelen van grondstoffen zijn bespaard.

Met de toepassing van het gescheiden ingezamelde materiaal als grondstof wordt tegelijk ook CO₂ emissie voorkomen. Hiermee draagt de gescheiden inzameling bij aan de klimaatdoelstellingen voor CO₂-reductie.

Leeswijzer

In de navolgende hoofdstukken worden de onderwerpen inzameling van grondstoffen (2), circulaire economie en klimaat (3), communicatie en educatie (4), klantcontact (5) en financiën (6) nader toegelicht. De rapportage sluit in hoofdstuk 7 af met de conclusies en aanbevelingen.

2. Inzameling Grondstoffen

Inzamelresultaten

In onderstaande tabel zijn de inzamelresultaten van gemeente Dalfsen weergegeven in kg per inwoner en afgezet tegen:

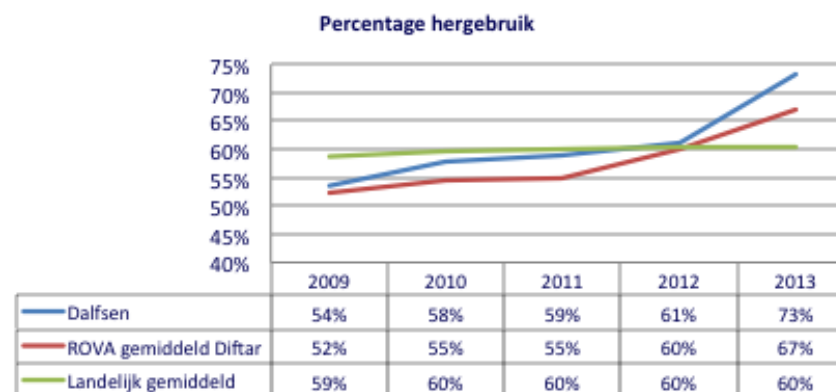
- resultaten van vergelijkbare gemeenten uit het ROVA verzorgingsgebied (diftar, stedelijkheidsklasse 3, 4 en 5);
- resultaten uit de CBS Benchmark 2012.

In bijlage 1 zijn de inzamelresultaten uitgebreid weergegeven.

Inzamelresultaten in kg per inwoner	Gemeente Dalfsen 2013	ROVA vergelijkbare diftar gemeenten	CBS gegevens klasse C (sted. klasse 3,4,5)
Restafval	110	140	193
Grofvuil	6	6	26
Grofvuil brengstation	27	32	76
GFT	154	87	107
GTA	14	24	42
Papier	81	72	70
Glas	26	22	22
Textiel	4	5	4
Kunststof	18	15	8
Blik	0	0	0
KCA	0,8	0,9	1,4
Luiers	0	2	0
Totaal per inwoner (kg)	439	407	551

Hergebruik

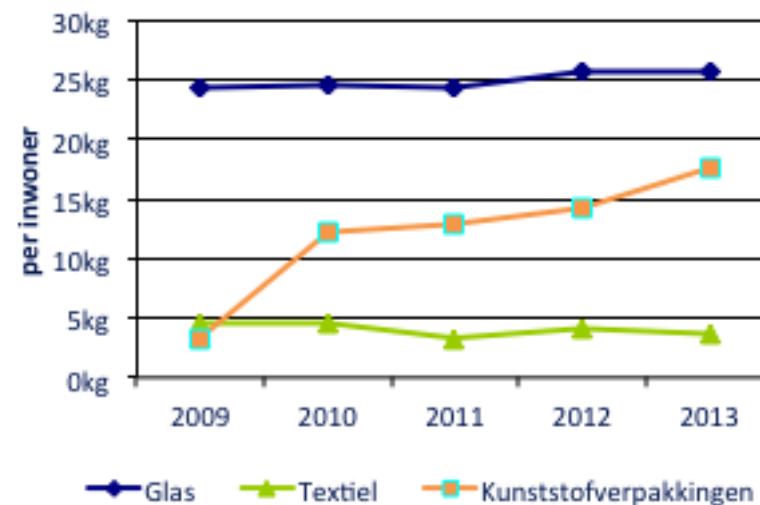
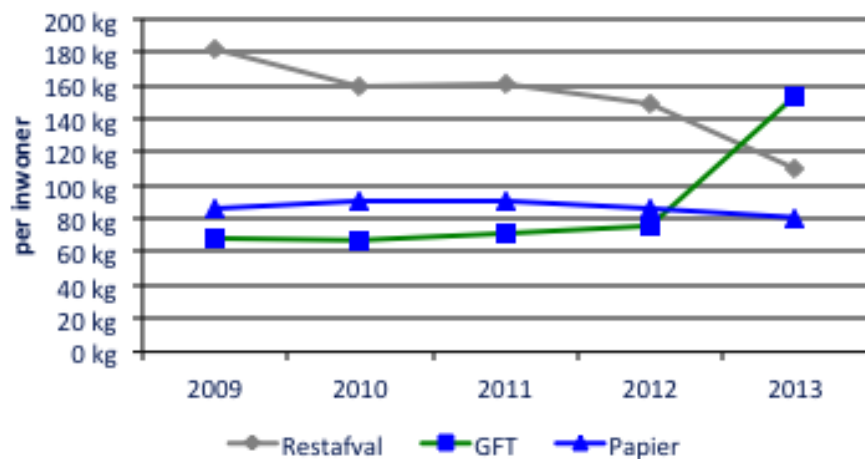
De gemeente Dalfsen realiseert 73% hergebruik in 2013. Dat is meer dan voorgaande jaren. De landelijke doelstelling voor 2015 van 65% hergebruik wordt hiermee in 2013 al gehaald en de doelstelling van 75% hergebruik in 2020 komt in zicht.

Ten opzichte van de vergelijkbare gemeenten in het ROVA-verzorgingsgebied en het landelijk gemiddelde heeft Dalfsen minder restafval per inwoner en is in 2013 een hoger percentage hergebruik behaald. Dit komt doordat na de pilot Hoonhorst, Dalfsen in april 2013 is gestart met fase 1 van Omgekeerd Inzamelen.

Trendanalyse inzameling

In de grafieken is een trendanalyse weergegeven van de ingezamelde hoeveelheden per inwoner van het restafval en de herbruikbare deelfracties. Uit de grafieken blijkt dat de ingezamelde hoeveelheden kunststofverpakkingen per inwoner gestegen zijn ten opzichte van vorig jaar. De hoeveelheid restafval per inwoner is met 26% afgenomen en de hoeveelheid GFT is met meer dan 100% toegenomen, dit als effect van het invoeren van omgekeerd inzamelen. Voor textiel en glas is de ingezamelde hoeveelheid per inwoner al jaren rondom hetzelfde niveau. De hoeveelheid papier is licht gedaald, ook ROVA-breed en landelijk is een lichte daling van de hoeveelheid oud papier en karton zichtbaar. Dit is mogelijk het gevolg van de economische crisis en toenemende digitalisering. In bijlage 5 is de effect rapportage omgekeerd inzamelen opgenomen. Hierin worden de resultaten als gevolg van omgekeerd inzamelen nader toegelicht.

3. Circulaire economie en klimaat

Papier

Bij het inzamelen van oud papier geldt dat 1 ton oud papier er voor zorgt dat er ruim 3 bomen niet gekapt hoeven te worden als gevolg van het hergebruik. In 2013 is in de gemeente Dalfsen 2.224 ton oud papier opgehaald. Het resultaat hiervan is dat er ruim 18 hectare minder productiebos gekapt hoeft te worden².

Kunststof

Bij het inzamelen van kunststof geldt dat elke ton kunststof voorkomt dat er 1.700 liter primaire ruwe olie gebruikt moet worden voor de productie van nieuw kunststof. In de gemeente Dalfsen is in 2013 485 ton kunststof gescheiden ingezameld. Dit betekent het voorkomen van 32 tankauto's aan ruwe olie ten behoeve van de productie van kunststof.

GFT

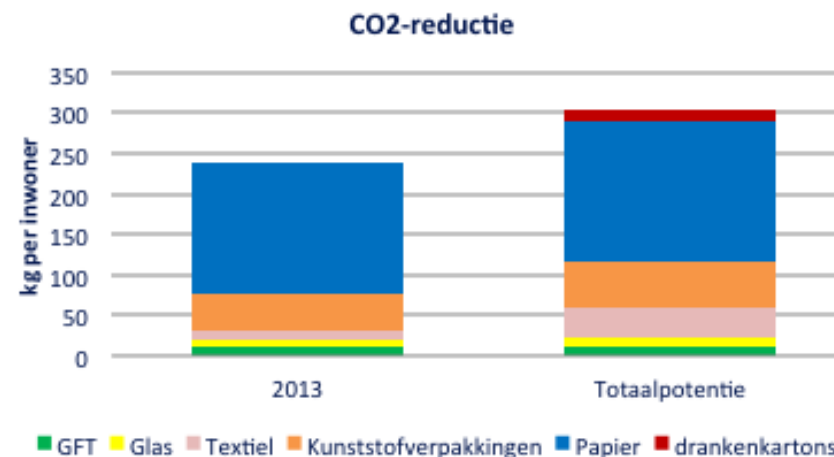
Uit 4.236,4 ton GFT is circa 211.821m3 groen gas geproduceerd in de vergister. Dit komt overeen met het gasverbruik van 132 huishoudens (gemiddeld gasverbruik huishouden: 1.600 m3 per jaar)

Huishoudelijke grondstoffen

Door het gescheiden inzamelen wordt minder CO₂ uitgestoten. Het effect van preventie (minder afval betekent ook minder CO₂-uitstoot) wordt in deze berekening niet meegenomen, terwijl dit wel bijdraagt aan de CO₂-reductie.

In de navolgende grafiek is de vermeden CO₂-emissie per inwoner weergegeven voor Dalfsen. De totaalpotentie is een indicatie van vermeden CO₂-emissie die behaald kan worden, wanneer de herbruikbare grondstoffen in het restafval ook nog worden gescheiden.

² Uitgaande van 400 bomen per hectare productiebos en 3,3 bomen per ton OPK.

De CO₂-reductie is berekend aan de hand van de CO₂-kentalen afvalscheiding van CE Delft. De potentie is gebaseerd op de sorteeraanlyse van het restafval van 2013.

Per inwoner is 240 kg minder CO₂ uitgestoten dan wanneer al het afval verbrand zou worden (totale CO₂-reductie: 6.605 ton).

Uitgaande van de sorteeraanlyse 2013 is uit het restafval in potentie per inwoner nog 65 kg extra CO₂-reductie per inwoner te behalen.

Activiteiten duurzame energie

In het project Nieuwe Energie NW Overijssel werkt de gemeente Dalfsen samen met Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland aan regionale energietransitie. In 2013 is een uitvoeringsprogramma met acht projecten op het gebied van zonne-energie en energie uit biomassa vastgesteld.

Het zonnepanelenproject Duurzaam Genieten is in 2013 opnieuw voor deelname opengesteld. In totaal zijn in 2012 en 2013 in Dalfsen bij 91 inwoners en bedrijven zonnepanelen met provinciale subsidie geplaatst.

4. Communicatie en Educatie

Communicatie

In 2013 stonden de communicatieactiviteiten hoofdzakelijk in het kader van specifieke projecten en acties. De communicatiemiddelen betroffen voornamelijk persberichten, evenementen, publicaties t.b.v. de gemeentepagina en online media zoals website. Hieronder de activiteiten die ROVA qua communicatie in 2013 heeft uitgevoerd in de gemeente Dalfsen.

- Organisatie en productie van de digitale afvalkalender en ROVA-app
- Communicatie rondom pilot Hoonhorst (“Hoonhorst zegt DAG”) en omgekeerd inzamelen
- Communicatie en wervingscampagne zonnepanelenactie: “Duurzaam Genieten”
- Organisatie en communicatie week Natuurlijk Schoon
- Communicatie t.b.v. de compost dag 23 maart
- Communicatie over wijzigingen en ontwikkelingen in de afvalinzameling (bijv. feestdagen)
- Diverse publicaties omtrent inzameling stromen en afval scheiden (oa, vervanging containers, inzameling snoeihout)

Educatie

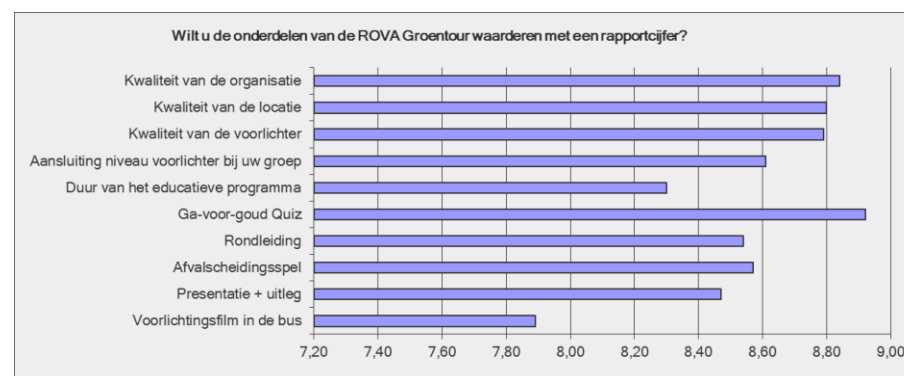
Natuurlijk schoon

Ook in 2013 heeft ROVA de actie Natuurlijk Schoon uitgerold in de Week van Nederland Schoon. Aan deze opschoonactie hebben 9 basisscholen met in totaal 477 deelnemers uit Dalfsen meegedaan.

ROVA Groentour

Tijdens het educatieve programma Afval Scheiden is Goud leren de kinderen dat afval een grondstof is. Tevens is er een informatieve rondleiding over het milieubrengstation verzorgd.

De ROVA Groentour is in 2013 door de deelnemers beoordeeld met gemiddeld een 8,6. In de figuur is weergegeven hoe de verschillende aspecten van de Groentour worden beoordeeld.

Met de Groenbus van ROVA zijn 250 basisonderwijs leerlingen opgehaald.

Klantcontact

De service en dienstverlening van ROVA wordt op twee manieren gemonitord. Enerzijds worden alle meldingen en klachten die bij ROVA binnenkomen geregistreerd. Anderzijds wordt elke 2 jaar een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder de inwoners van het ROVA-verzorgingsgebied. In 2013 is geen klant tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Naast het klantcontact worden in dit hoofdstuk de wijzigingen ten aanzien van het voorzieningenniveau weergegeven.

Wijziging voorzieningenniveau

In april 2013 is, als vervolg op de pilot Hoonhorst, heel de gemeente Dalfsen gestart met Omgekeerd Inzamelen fase 1.

Klantcontact

Klantcontacten komen binnen in ons klantcontactcentrum. Hier worden reguliere vragen en afspraken direct afgehandeld. +/- 10% van onze klantcontacten betreffen meldingen en klachten³.

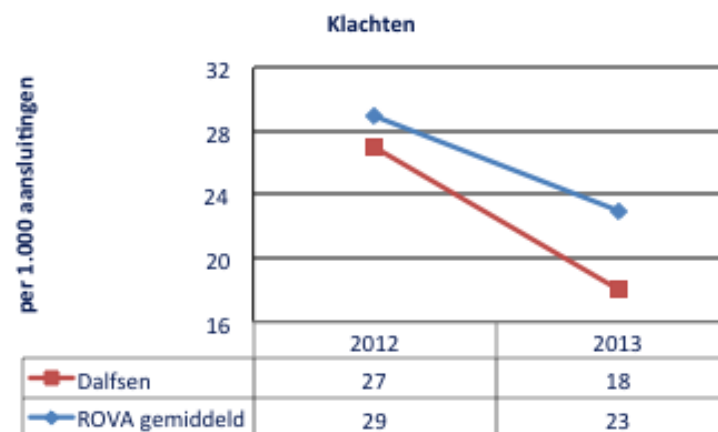
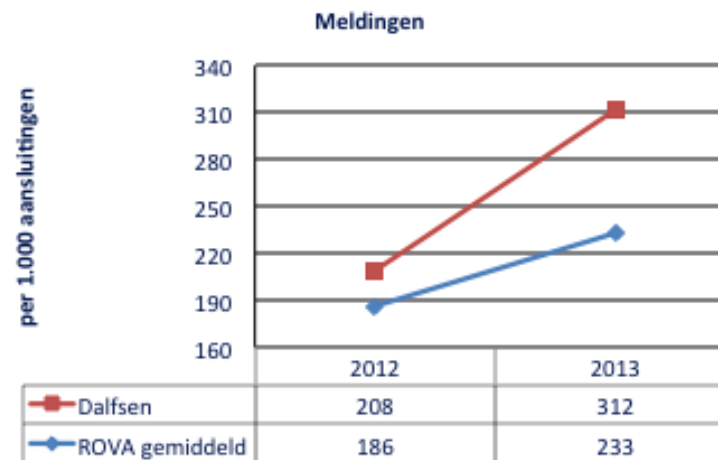
In totaal zijn er in 2013 bij het klantcontactcentrum 3.480 meldingen aangemaakt en afgehandeld, waarvan in totaal 205 klachten.

De meeste registraties hebben betrekking op het aanvragen van de papieren afvalkalender, gevolgd door zakken bestellen voor de inzameling van kunststof verpakkingen en registraties over het inzamelmiddel.

De top 3 aan klachten bestaat uit registraties die betrekking hebben op de inzameling van restafval, GFT en kunststof verpakkingen.

³ *Melding: Omvat alle signalen door derden over (vermeende) onvolkomenheden waarvoor ROVA verantwoordelijkheid draagt.*

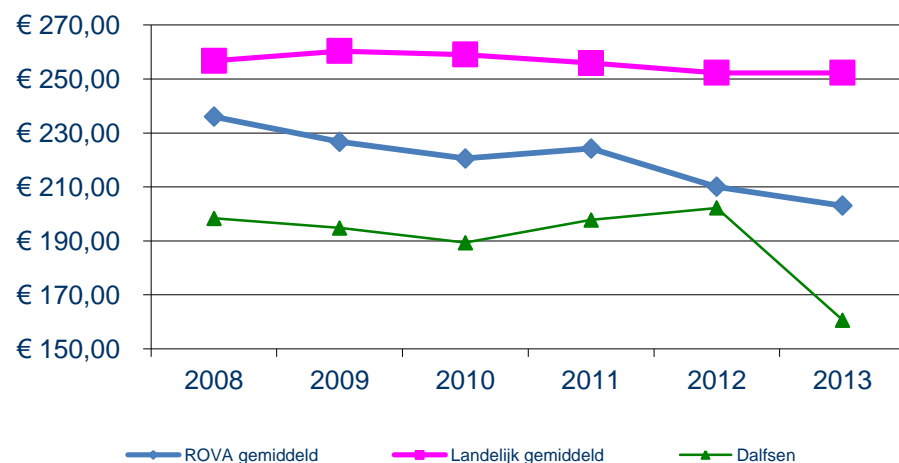
Klacht: Uiting van ontevredenheid met betrekking tot de resultaten en/of dienstverlening van ROVA - gegrond of ongegrond - waarbij de betrokkene nadeel of schade heeft ondervonden en/of een persoonlijk belang heeft.

5. Financieel

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing per aansluiting in de gemeente Dalfsen is lager dan het landelijk gemiddelde (Agentschap NL, Afvalstoffenheffing 2012) en lager dan het gemiddelde in het ROVA verzorgingsgebied.

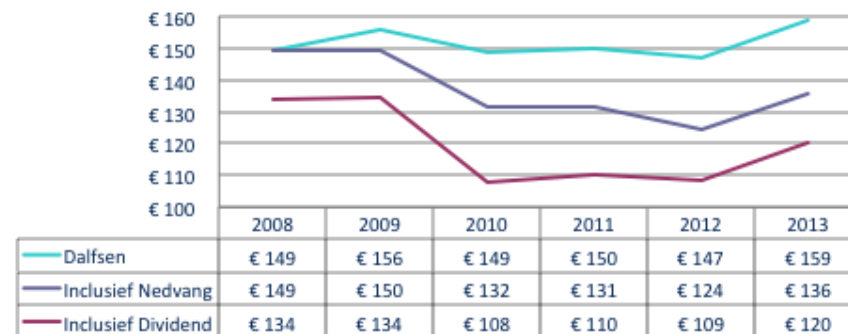
De daling van de afvalstoffenheffing is een direct gevolg van de introductie van het nultarief voor GFT. Dit leidt tot lagere variabele lasten: nultarief GFT en minder aanbiedingen restafval terwijl het vastrecht gelijk is gebleven. De gemeente Dalfsen heeft er voor gekozen om vooralsnog de kosten voor de verwerking van het GFT uit de reserve te financieren.

Totaalkosten ROVA

Uit de eindafrekening 2012/3 van ROVA blijkt dat de totale kosten voor de dienstverlening van ROVA m.b.t. de afvalinzameling en –verwerking voor Dalfsen € 1.757.413,- bedragen. De eindafrekening 2013 is als bijlage 2 toegevoegd.

In de hieronder afgebeelde grafiek is weergegeven hoeveel de ROVA-kosten per aansluiting bedragen.

In de grafiek is ook weergegeven hoeveel lager de kosten zouden zijn, indien rekening gehouden wordt met opbrengsten zoals de vergoedingen van de ingezamelde verpakkingen via Nedvang (de kosten hiervan lopen via ROVA, de opbrengsten gaan rechtstreeks naar de gemeente) en het uitgekeerde dividend.

6. Conclusies en ontwikkelingen

Conclusies

Inzameling grondstoffen

- Gemeente Dalfsen realiseert 73% hergebruik in 2013. Dat is meer dan voorgaande jaren en meer dan het landelijk gemiddelde. Hiermee wordt de landelijke doelstelling, 65% in 2015, reeds in 2013 gehaald.
- Door het gescheiden inzamelen en hergebruik van papier wordt in de gemeente Dalfsen de kap van ruim 18 hectare productiebos voorkomen.
- Door het gescheiden inzamelen en hergebruik van kunststof verpakkingen wordt in de gemeente Dalfsen het gebruik van 32 tankauto's met ruwe olie als primaire grondstof voorkomen.
- Per inwoner is 240 kg minder CO₂ uitgestoten dan wanneer al het afval verbrand zou worden.
- Uit 4.236,4 ton GFT is ca. 211.821m³ groen gas geproduceerd in de vergister

Financieel

De totale kosten voor de dienstverlening van ROVA voor Dalfsen in 2013 bedragen € 1.757.413,-. De afvalstoffenheffing per aansluiting in gemeente Dalfsen is lager dan het landelijk gemiddelde (Agentschap NL, Afvalstoffenheffing 2012) en lager dan het gemiddelde in het ROVA verzorgingsgebied.

Ontwikkelingen

Per 1 april 2013 is in Dalfsen gestart met Omgekeerd Inzamelen. De resultaten hiervan zijn duidelijk zichtbaar. Het percentage hergebruik is gestegen naar 73%. De landelijke doelstelling van 65% in 2015 wordt daarmee ruim gehaald en de doelstelling van 75% in 2020 (Vang-brief Mansveld) komt met fase 1 in zicht. Het resultaat in de kern Hoonhorst laat het toekomstperspectief van fase 2 omgekeerd inzamelen zien: 90% hergebruik en minder dan 30 kg restafval per inwoner.

Bijlage 1: Inzameling grondstoffen

Soort afval	2009	2010	2011	2012	2013
Restafval	4.925,3	4.350,8	4.373,5	4.083,4	3.036,6
GHA	206,7	227,0	202,3	182,1	156,8
GFT	1.858,8	1.826,5	1.958,5	2.082,8	4.236,4
GTA	170,6	168,2	249,6	351,2	384,8
Papier	2.336,9	2.449,4	2.458,8	2.380,3	2.224,3
Glas	657,6	668,2	662,0	701,8	707,4
Textiel	126,0	127,0	90,6	113,0	103,9
Kunststofverpakkingen	89,4	333,4	353,1	392,0	485,0
Blik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KCA	19,6	20,7	19,8	20,3	20,7
Luiers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AEEA	97,9	87,6	129,4	122,9	115,7
Goedzooi	236,9	228,2	227,5	220,8	201,7
Schoon puin	166,8	162,7	217,4	216,7	156,7
Bouw- en sloopafval	77,1	65,4	71,8	62,7	60,0
Dakleer	3,7	4,2	1,6	3,7	4,9
Grond en zand	16,5	15,7	14,0	20,0	12,3
Metalen, schroot	8,1	8,6	4,3	5,2	14,6
Vlak glas	1,3	2,2	4,7	2,9	4,3
B-hout	133,0	160,3	131,9	146,4	149,5
Asbest	30,6	25,7	16,8	21,0	30,1
Vloerbedekking	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Autobanden	1,2	1,0	1,1	2,6	1,6
Plastic, hard	0,0	0,7	0,5	0,8	0,3
Overig	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal (ton)	11.164	10.933	11.189	11.132	12.108

<u>Inwoners en aansluitingen 2013</u>	Stedelijkheids- klasse:	5
Aantal inwoners 2013		27.570
<u>Totaal aantal aansluitingen</u>		11.155
- aantal aansluitingen met minicontainers		10.318
- aantal aansluitingen op verzamelssystemen		837
<u>Aanbiedingen minicontainers</u>		
Gemiddeld aantal aanbiedingen per aansluiting per jaar:		
- minicontainer restafval		8
- minicontainer GFT-afval		
<u>Aanbiedingen verzamelssystemen</u>		
Gemiddeld aantal aanbiedingen per aansluiting per jaar - restafvalverzamelcontainer		

Restafval

Inzamelstructuur

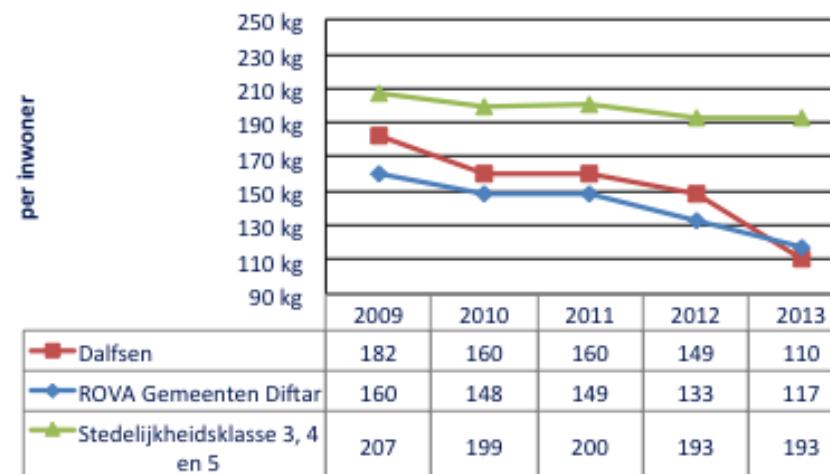
Het restafval van de gemeente Dalfsen wordt bij de laagbouw via minicontainers tweewekelijks ingezameld. Bij de gestapelde bouw, hoogbouw en in de kern van Hoonhorst wordt het restafval ingezameld via verzamelcontainers.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal (ton)	4.925,3	4.350,8	4.373,5	4.083,4	3.036,6
Per inwoner (kg)	182	160	160	149	110

Er is per inwoner minder restafval aangeboden dan voorgaande jaren. Dit als gevolg van het invoeren van omgekeerd inzamelen per 1 april 2013 in de gehele gemeente.

Vergelijking inzamelprestatie Restafval

Samenstelling restafval

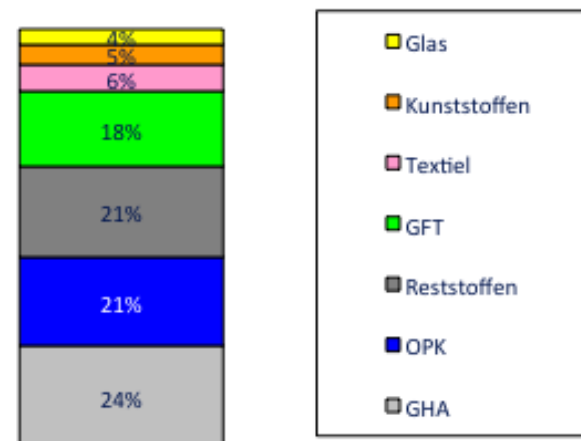
De samenstelling van het restafval voor gemeente Dalfsen is als volgt:

Aanwezig in restafval kg per inwoner	2011	2012	2013	Gewichts% 2013
Reststoffen	33,4	26,7	23,7	21%
GFT	23,3	45,9	19,8	18%
Glas	4,1	4,6	4,1	4%
Textiel	5,8	7,4	7,0	6%
Kunststofverpakkingen	11,0	7,9	5,1	5%
KCA	0,1	0,1	0,2	
Papier totaal:				21%
Herbruikbaar papier	14,2	8,8	5,2	
Luiers	14,4	6,4	5,2	
Drankenkartons	5,9	9,2	7,7	
Overig papier	3,5	6,2	5,3	
GHA:				24%
Grof tuinafval	16,9	8,3	1,7	
Metalen	5,4	7,0	6,2	
AEEA	2,6	1,7	1,6	
Hout	7,1	4,3	9,0	
Steen/puin	7,7	3,4	5,9	
Tapijt	4,4	0,6	1,5	
Leer/Rubber	0,4	0,3	1,0	
Totaal restafval	160	149	110	

Het restafval bestaat voor een groot deel uit GHA, oud papier, reststoffen en kunststofverpakkingen.

Procentuele samenstelling restafval (op basis van gewicht)

Sorteeranalyse Dalfsen 2013

GFT

Inzamelstructuur

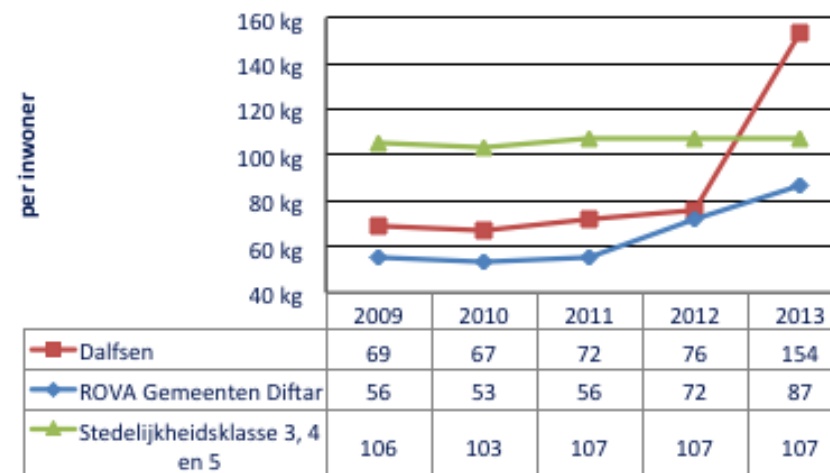
Het GFT wordt tweewekelijks via een minicontainer ingezameld. In het buitengebied, bij de gestapelde bouw en hoogbouw wordt GFT niet gescheiden ingezameld. Grof tuinafval mag 6 keer per jaar (in voor- en najaar) gratis worden gebracht naar het milieubrengstation.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
GFT					
Totaal (ton)	1.858,8	1.826,5	1.958,5	2.082,8	4.236,4
Per inwoner (kg)	69	67	72	76	154
Grof tuinafval (GTA)					
Totaal (ton)	170,6	168,2	249,6	351,2	384,8
Per inwoner (kg)	6	6	9	13	14

De ingezamelde hoeveelheid GFT en grof tuinafval per inwoner is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Vooral voor GFT is dit te wijten aan de ingevoerde systematiek van omgekeerd inzamelen.

Vergelijking inzamelprestatie GFT-afval

Ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in het ROVA verzorgingsgebied is per inwoner meer GFT ingezameld.

Oud papier en karton

Inzamelstructuur

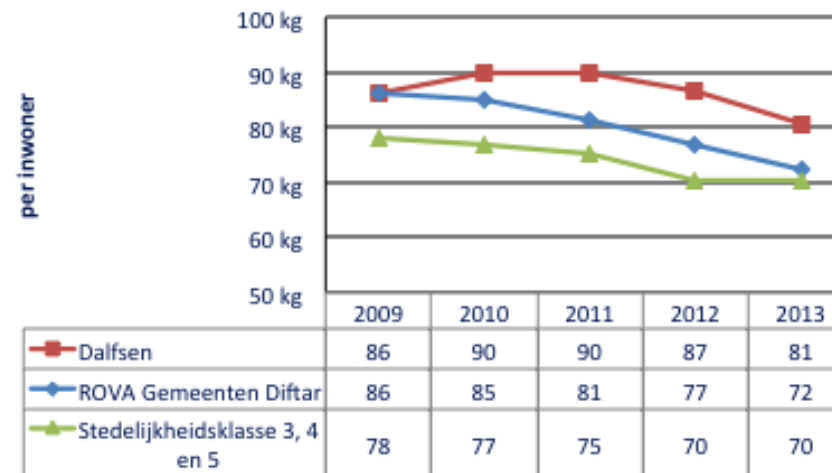
Oud papier en karton kan worden gebracht naar verzamelcontainers van scholen, verenigingen en instellingen. In enkele delen van Dalfsen wordt papier ook huis aan huis ingezameld. In de kern van Hoonhorst bijvoorbeeld wordt als proef het oud papier met een minicontainer aan huis ingezameld.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
OPK					
Totaal (ton)	2.336,9	2.449,4	2.458,8	2.380,3	2.224,3
Per inwoner (kg)	86	90	90	87	81

In 2013 is per inwoner minder oud papier en karton ingezameld dan vorig jaar.

Vergelijking inzamelprestatie Papier

ROVA-breed en landelijk is een daling zichtbaar. Dit is mogelijk het gevolg van de economische crisis en toenemende digitalisering.

Glas

Inzamelstructuur

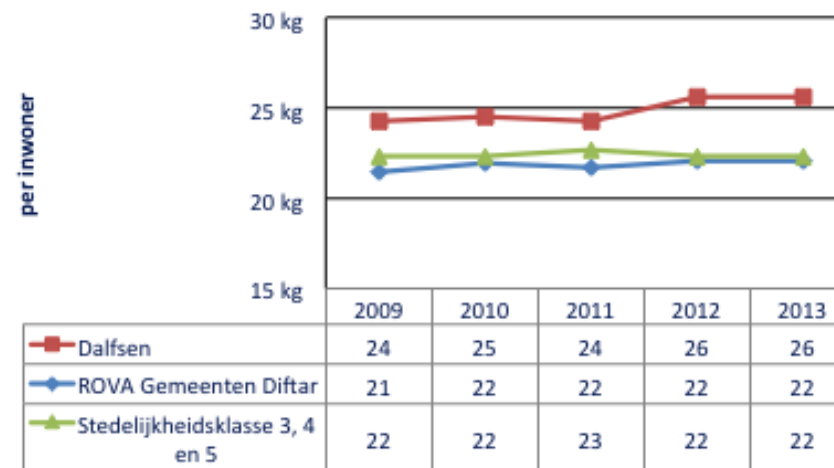
Het glas wordt ingezameld via glascontainers op centrale punten (voornamelijk bij supermarkten).

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal (ton)	657,6	668,2	662,0	701,8	707,4
Per inwoner (kg)	24	25	24	26	26

De hoeveelheid glas per inwoner dat gescheiden is ingezameld, is gelijk gebleven ten opzichte van voorafgaande jaren.

Vergelijking inzamelprestatie Glas

Kunststof verpakkingen

Inzamelstructuur

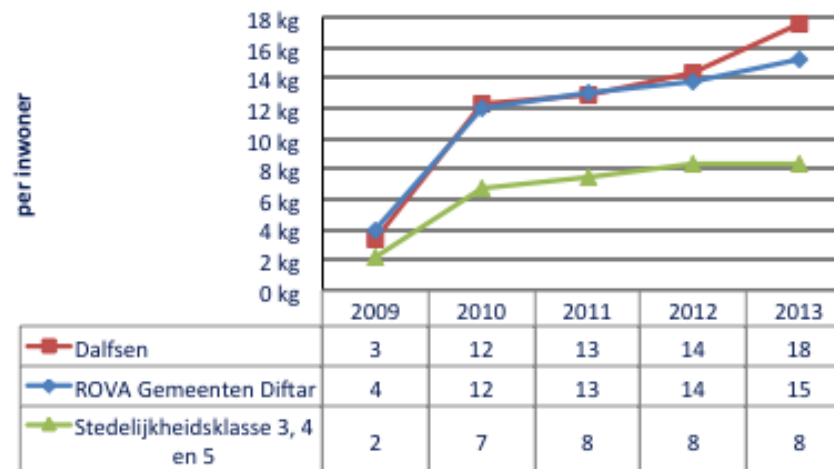
De kunststofverpakkingen worden vierwekelijks huis aan huis ingezameld met zakken. In de kern van Hoonhorst worden de kunststof verpakkingen als proef ingezameld met een minicontainer voor droge en herbruikbare materialen (DHM-container). Naast kunststof verpakkingen mogen hier o.a. ook in: drankenkartons, blik, kleine apparaten, kapot textiel, kleine stukken hout etc.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal (ton)	89,4	333,4	353,1	392,0	485,0
Per inwoner (kg)	3	12	13	14	18

De hoeveelheid gescheiden ingezamelde kunststof is in 2013 gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van het invoeren van de methodiek van omgekeerd inzamelen per 1 april 2013.

Vergelijking inzamelprestatie Kunststof

Gemeente Dalfsen heeft meer kunststofverpakkingen per inwoner ingezameld als vergelijkbare gemeenten in het ROVA-verzorgingsgebied.

Textiel

Inzamelstructuur

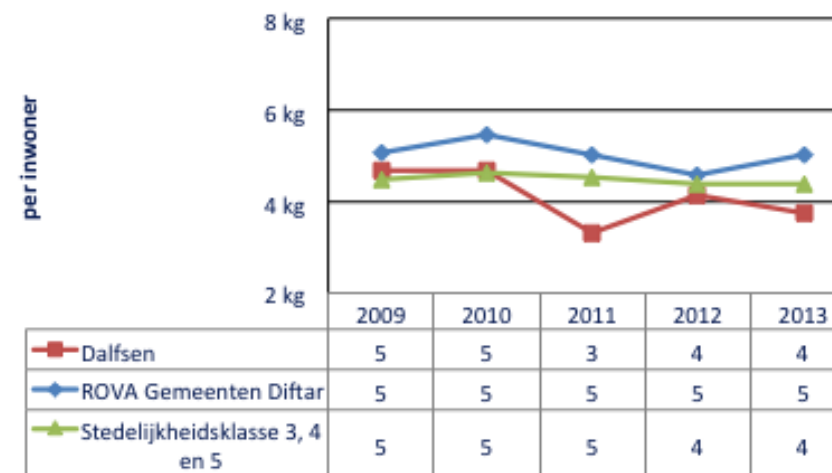
Per jaar vindt vier keer een huis-aan-huis inzameling van textiel plaats. Hiervoor kan een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast staan er op diverse locaties textielcontainers. Ook kunnen burgers her draagbaar en verkoopbaar textiel brengen bij de diverse kringloopbedrijven.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal (ton)	126,0	127,0	90,6	113,0	103,9
Per inwoner (kg)	5	5	3	4	4

In 2013 is per inwoner evenveel textiel ingezameld dan vorig jaar.

Vergelijking inzamelprestatie Textiel

KCA

Inzamelstructuur

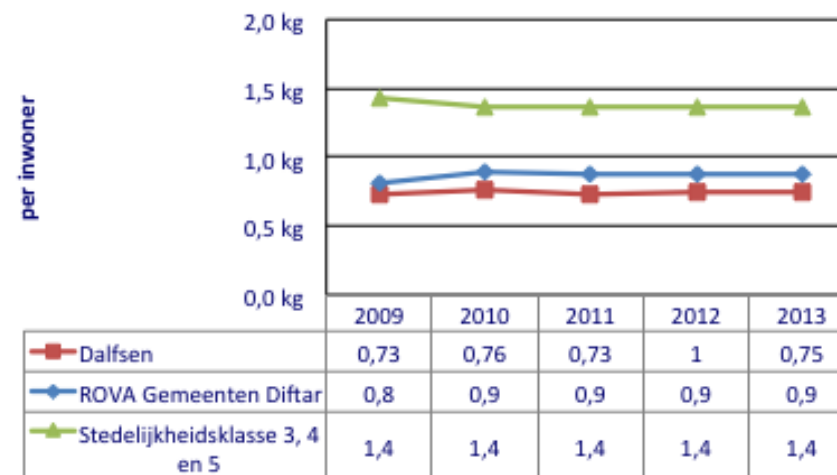
Het klein chemisch afval (KCA) en de kleine afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) kunnen worden afgegeven bij de chemokar op de halteplaatsen.

Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal (ton)	19,6	20,7	19,8	20,3	20,7
Per inwoner (kg)	1	1	1	1	1

In 2013 is evenveel KCA per inwoner ingezameld als voorgaande jaren.

Vergelijking inzamelprestatie KCA

Grof huishoudelijk afval

Inzamelstructuur

Inwoners van de gemeente Dalfsen kunnen een beroep doen op ROVA om tegen betaling grof huishoudelijk afval (inclusief grof tuinafval) op te halen of te brengen op het milieubringstation van ROVA in Zwolle.

Het herbruikbare grof huishoudelijk afval (de zogenaamde Goedzooi) wordt gratis op afroep opgehaald door kringloopbedrijf Noggus & Noggus. De inwoners van Dalfsen kunnen herbruikbare spullen ook brengen naar de diverse kringloopbedrijven.

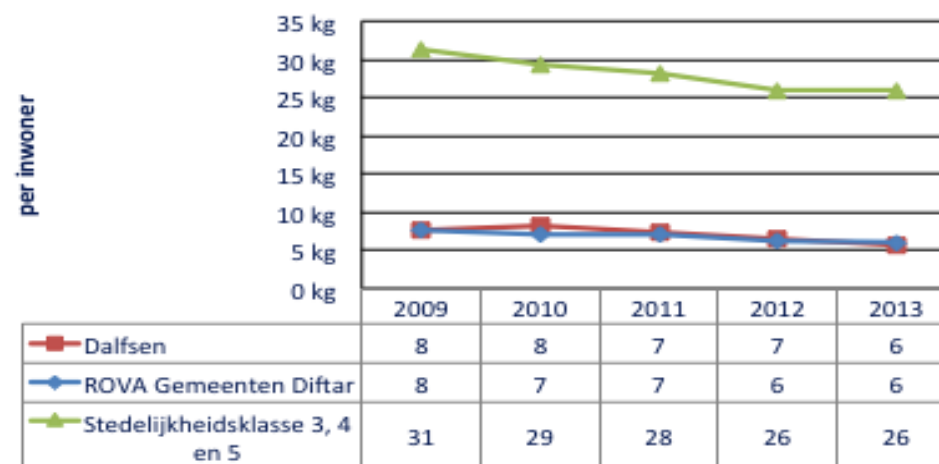
Inzamelresultaten

Hoeveelheid	2009	2010	2011	2012	2013
Gescheiden Grof huishoudelijk afval					
Totaal (ton)	811	771	942	1.030	989
Per inwoner (kg)	30	28	34	38	36
Ongescheiden Grof huishoudelijk afval					
Ongescheiden GHA (ton)	207	227	202	182	157
Per inwoner (kg)	8	8	7	7	6

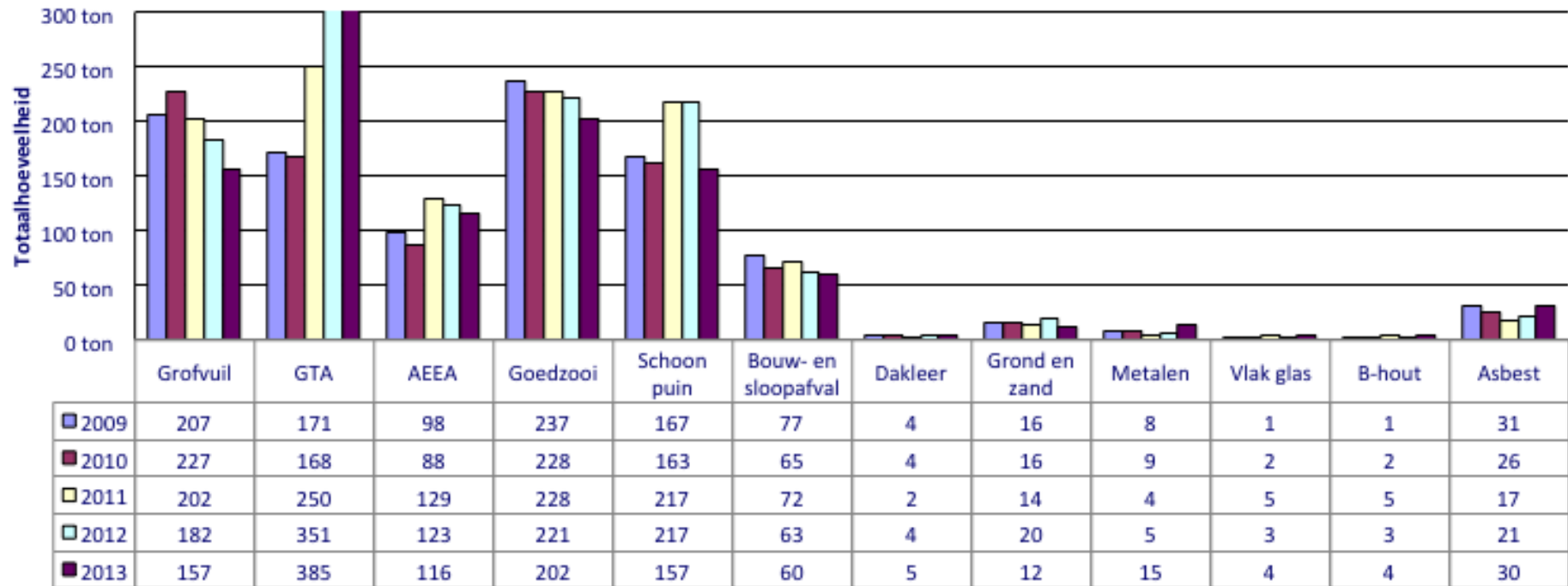
De hoeveelheid gescheiden grof huishoudelijk afval (inclusief Goedzooi) per inwoner is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren.

De hoeveelheid ongescheiden grof huishoudelijk afval per inwoner is iets gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Vergelijking inzamelprestatie ongescheiden GHA

Gescheiden ingezameld GHA per fractie

Omgekeerd Inzamelen

Effectrapportage fase 1

Dalfsen, Hatterem, Oost Gelre, Zwartewaterland

2013

Inleiding

De gemeenten Dalfsen, Hattem, Oost Gelre en Zwartewaterland zijn in 2013 gestart met fase 1 van omgekeerd inzamelen.

Deze rapportage bevat de resultaten van één jaar omgekeerd inzamelen fase 1.

Maatregelen

Dalfsen, Hattem en Zwartewaterland

Met ingang van 1 januari 2013 is gestart met fase 1 van omgekeerd inzamelen.

Maatregelen:

1. GFT nultarief
2. Verlaging van de inzameling van restafval van 1 maal per 2 weken naar 1 maal per 4 weken (Dalfsen per 1-4-2013)
3. Herintroductie GFT buitengebied (Dalfsen 1-4-2013 en in Hattem niet van toepassing)

Oost Gelre

Met ingang van 1 oktober 2012 gestart met fase 1 van omgekeerd inzamelen.

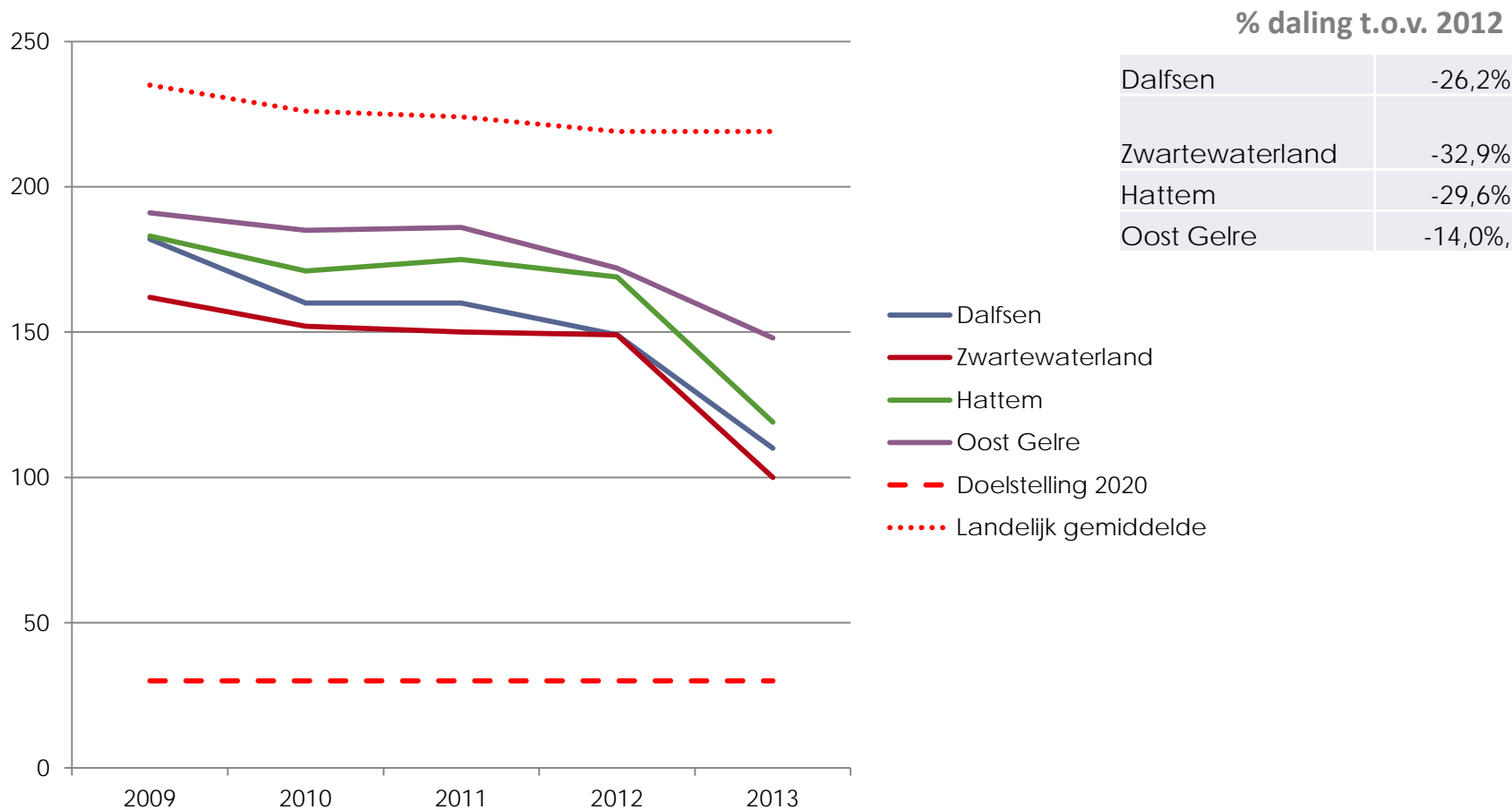
Maatregelen:

1. GFT nultarief
2. Herintroductie van de GFT inzameling in het buitengebied
3. Afschaffen tuinkorven

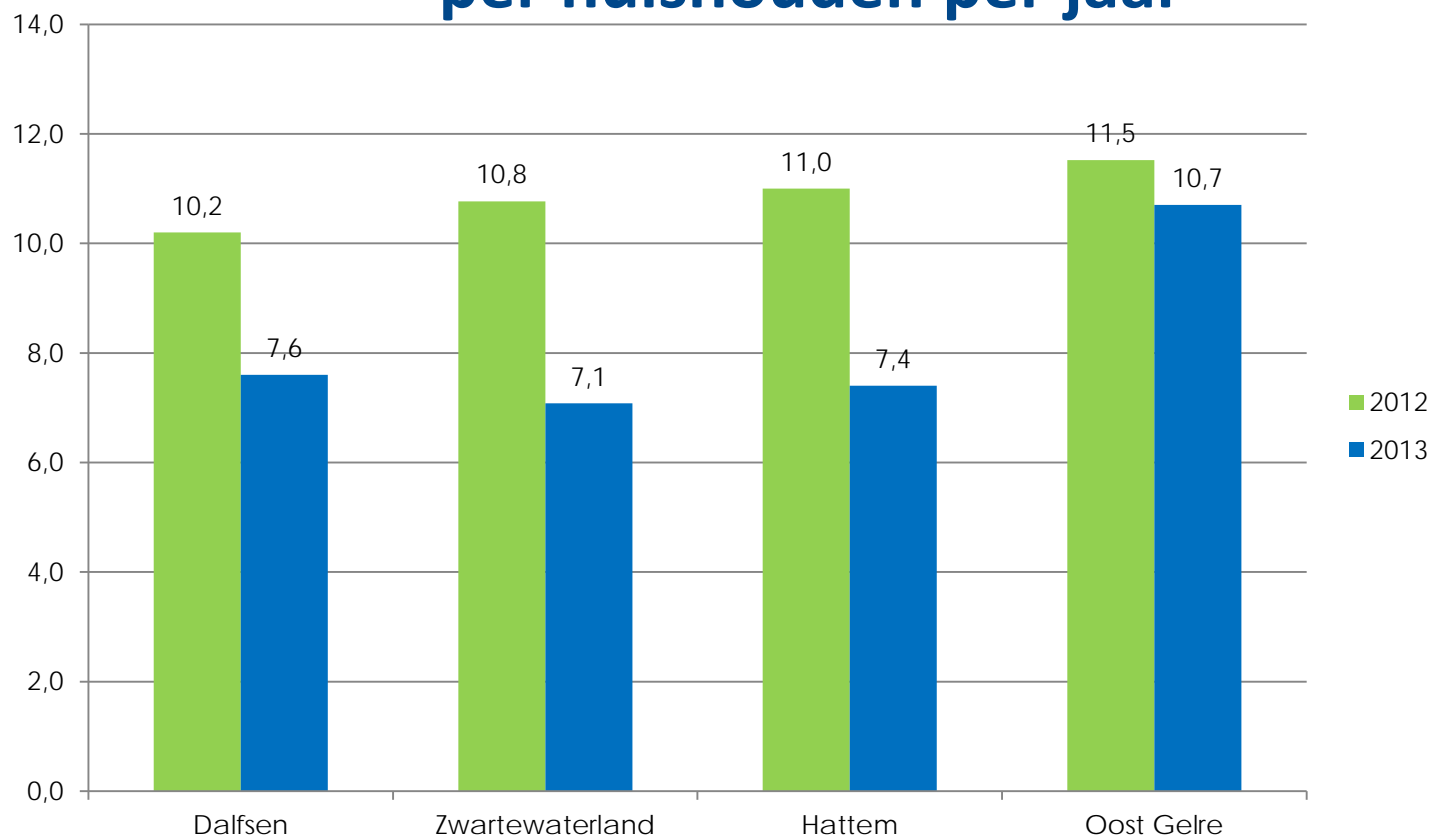
Aanpak effectmeting

- Vergelijking resultaat 2012 met 2013
- Vergelijking in kg en gemiddeld aantal aanbiedingen per huishouden voor restafval en grondstoffen (kunststof en GFT)
- Samenstelling restafval (resultaat sorteeraanlyse)
- Financiële effect op niveau huishouden (toets duurzamer niet duurder)
- Centrale hypothese “hogere service op grondstoffen en ontmoediging van restafval leidt tot grotere bereidheid bij inwoners om afval en grondstoffen gescheiden aan te bieden”.
- Verwachting op basis van resultaten 2012 in Staphorst, Steenwijkerland en Olst-Wijhe:
 - ca 30% minder restafval
 - verdubbeling van de hoeveelheid GFT
 - ca 10% meer kunststofverpakkingen
 - daling gemiddelde afvalstoffenheffing

Restafval (kg per inwoner)

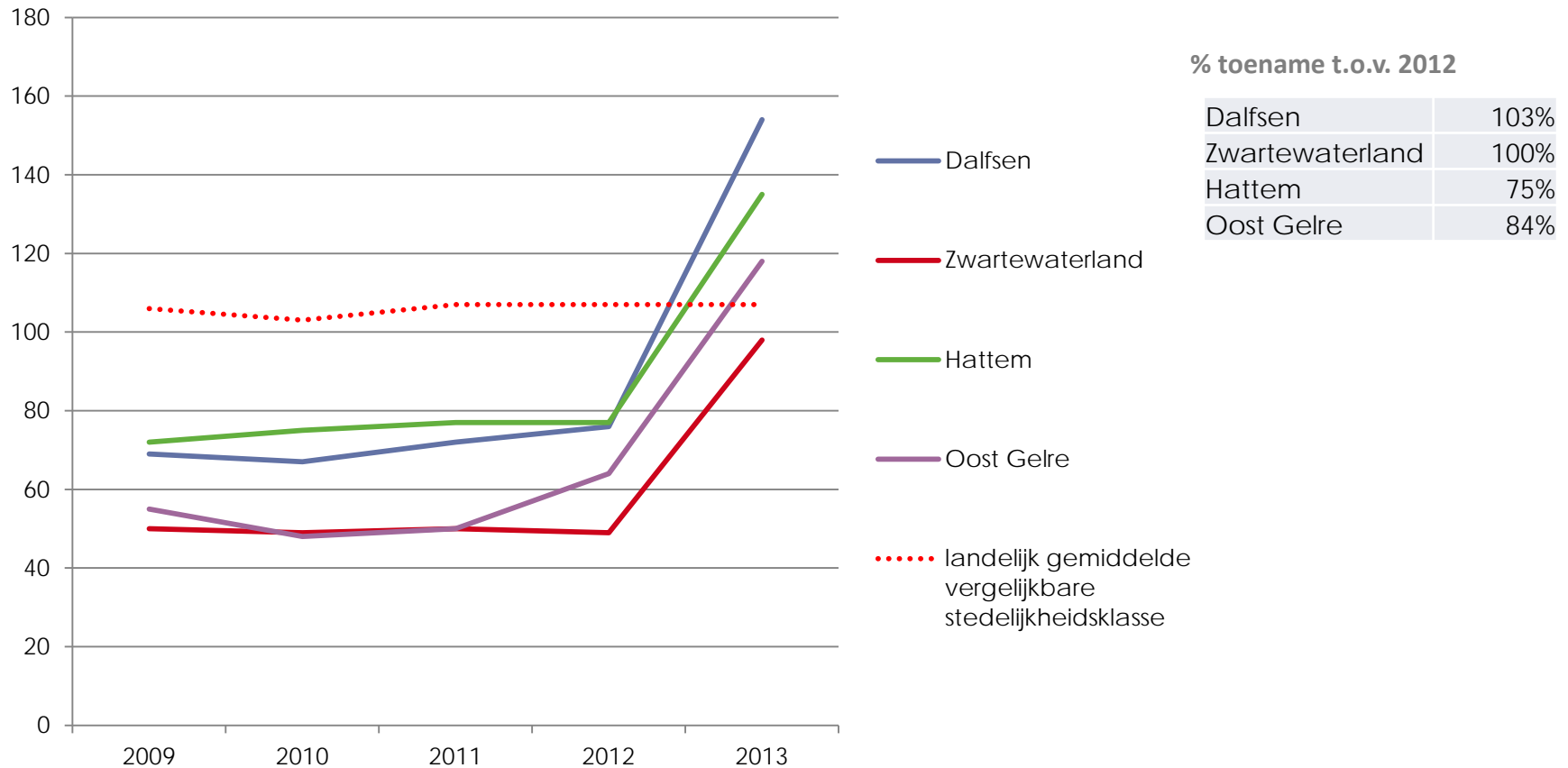
Aanbiedingen restafval per huishouden per jaar

Samenstelling restafval

- De samenstelling van het restafval is vergeleken met de samenstelling van het restafval in 2012. Voor bijna alle herbruikbare materialen is een afname van de hoeveelheid herbruikbare grondstoffen in het restafval gemeten. Met name de hoeveelheid groente, fruit en tuinafval in het restafval daalt aanzienlijk.
- De resultaten zijn per gemeente in de bijlage opgenomen.

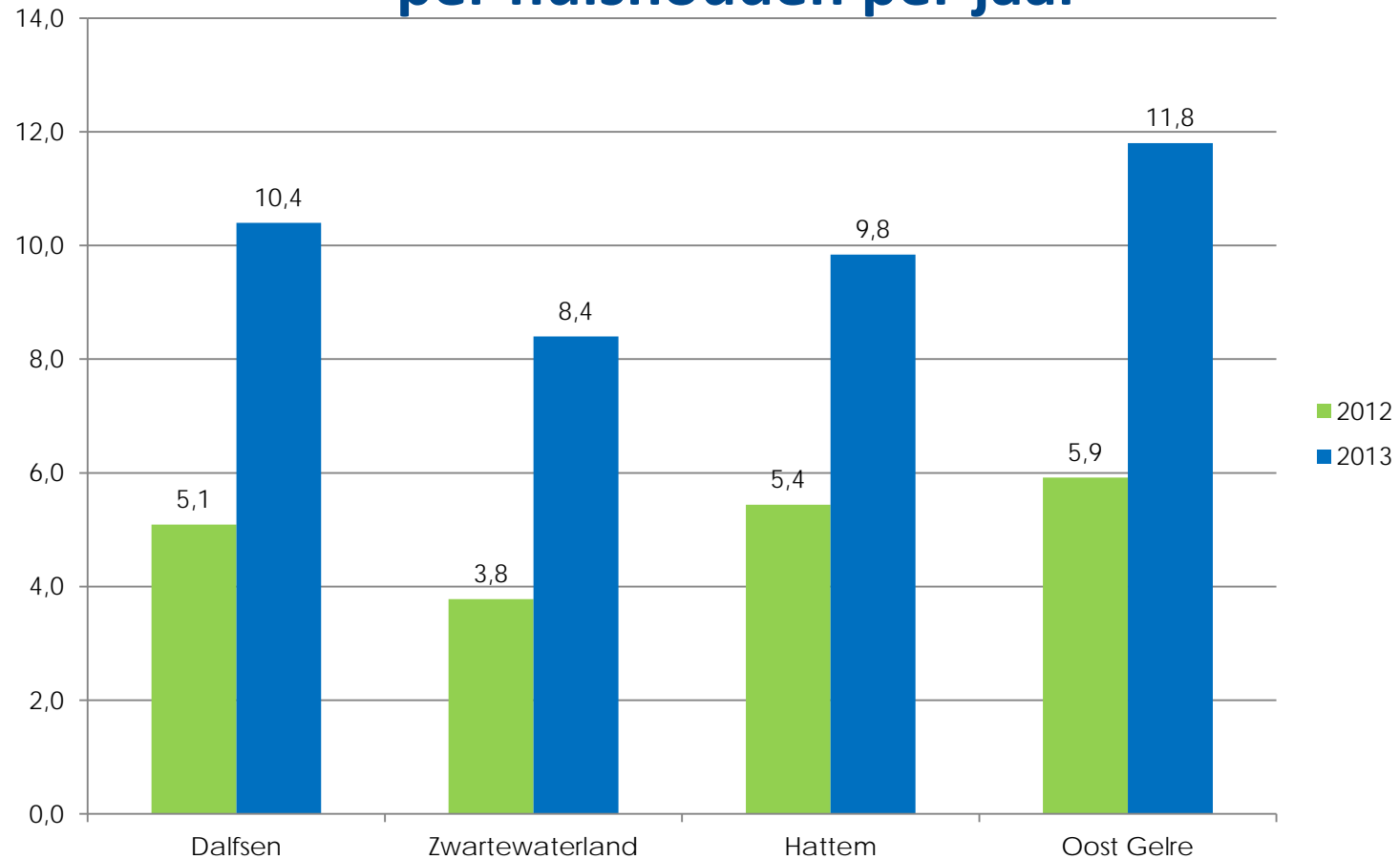
GFT (kg per inwoner)

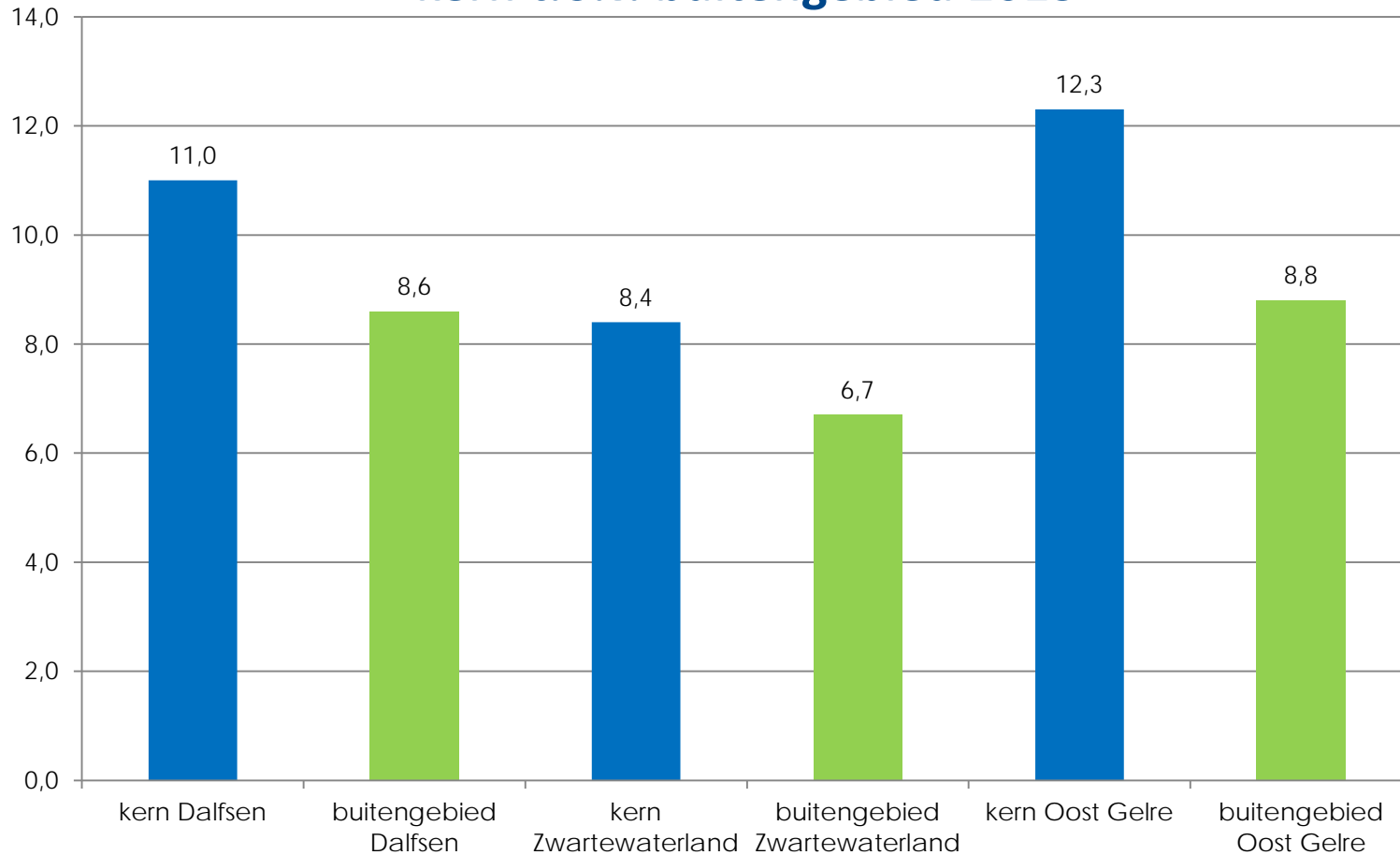
% toename t.o.v. 2012

Dalfsen	103%
Zwartewaterland	100%
Hattem	75%
Oost Gelre	84%

Aanbiedingen GFT – totaal per huishouden per jaar

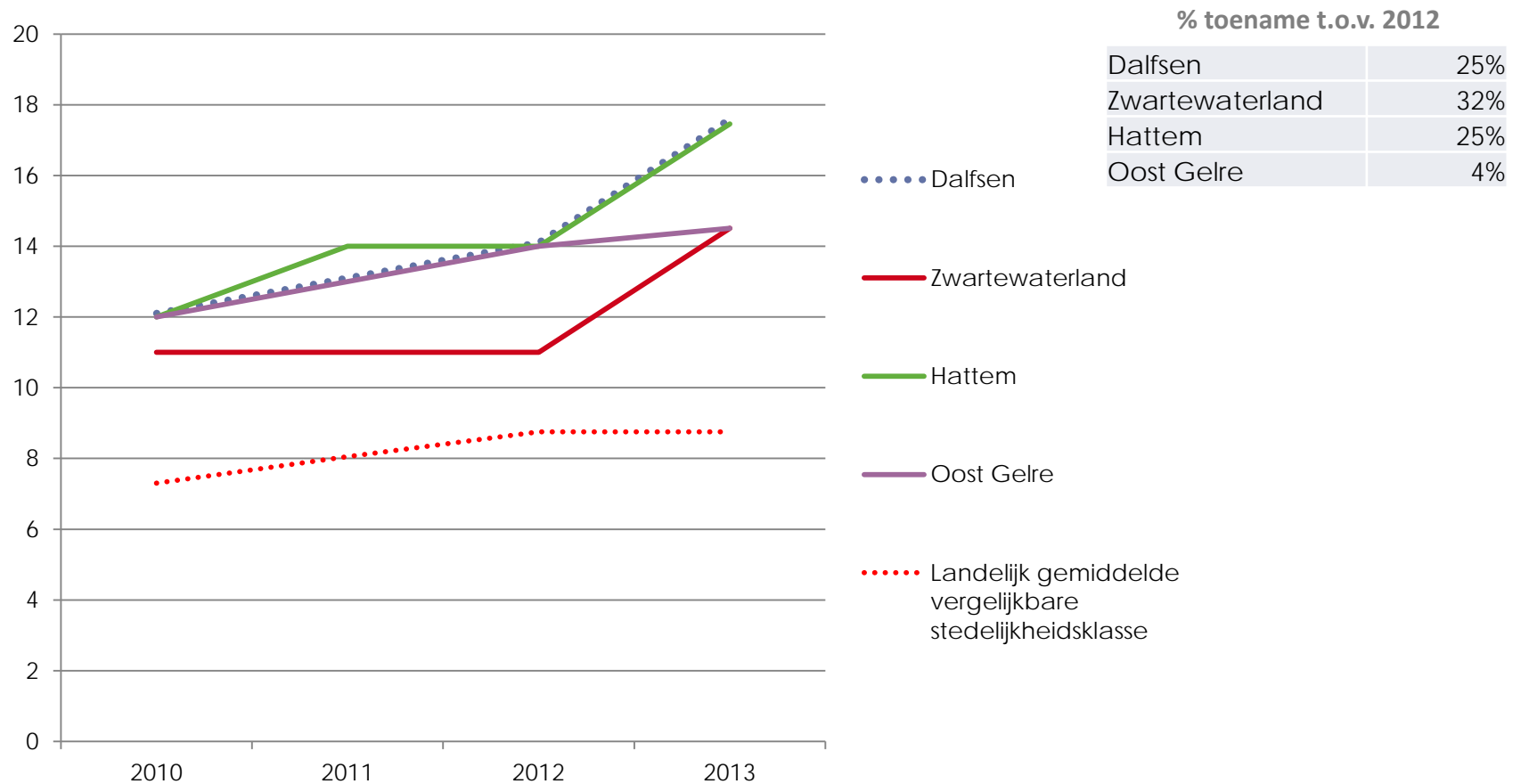

Aanbiedingen GFT per huishouden per jaar kern t.o.v. buitengebied 2013

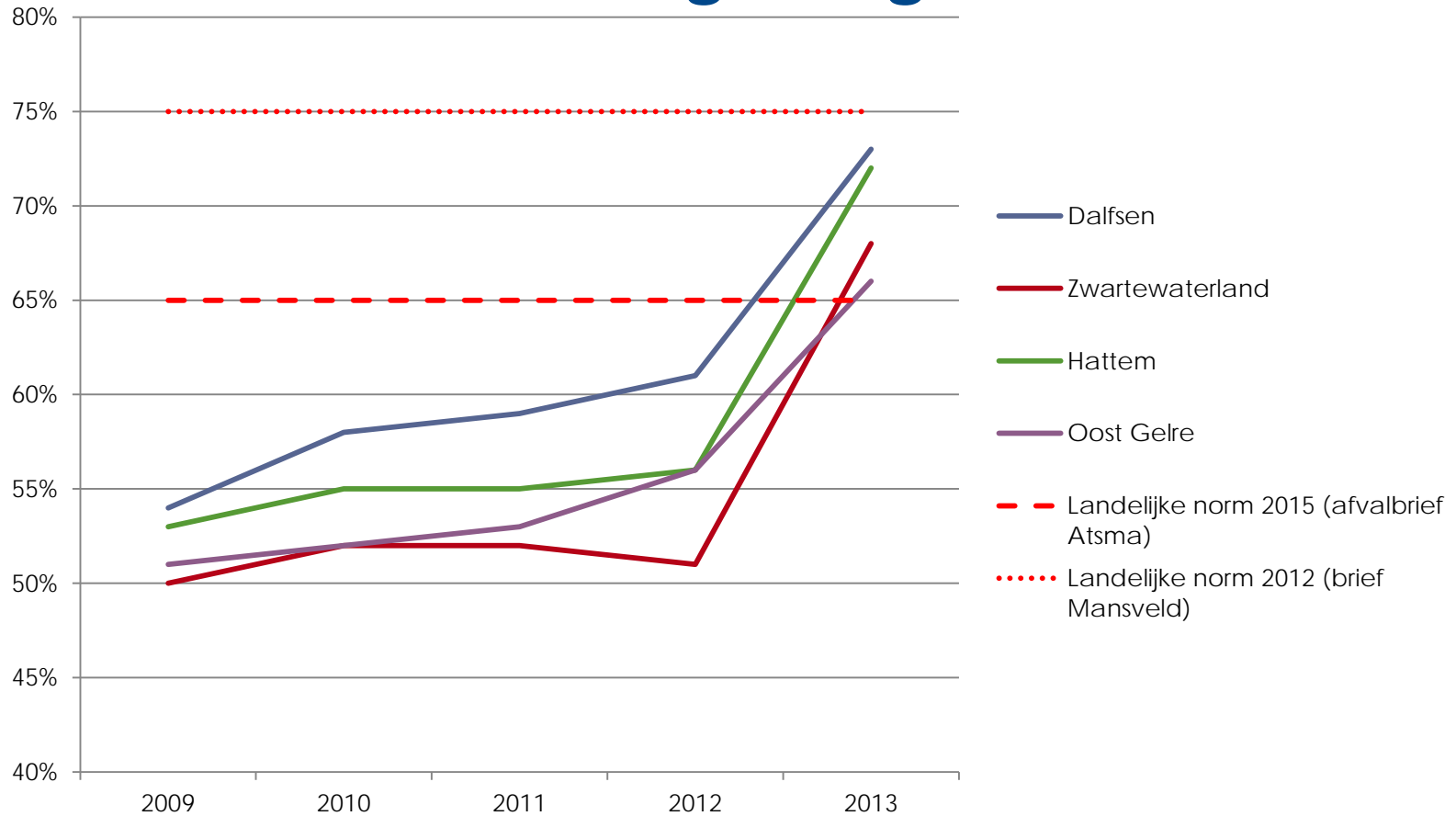

Nb Hattem kent geen buitengebied

Kunststof (kg per inwoner)

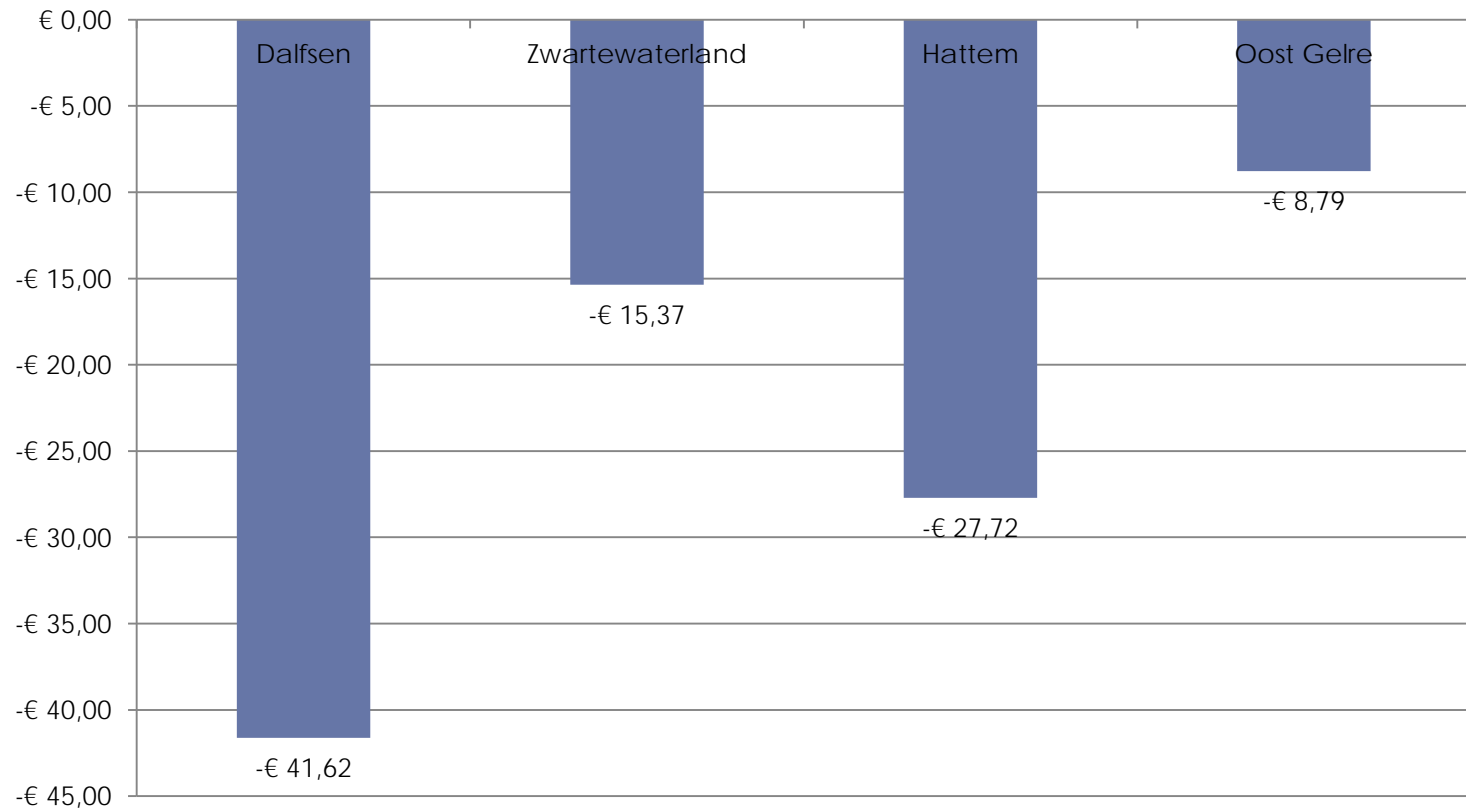
Percentage hergebruik

Financiën

- Niet duurder vanuit de inwoners gezien betekent dat het totaal van vaste lasten en variabele kosten per huishouden niet is gestegen.
- Om dit te toetsen is een vergelijking gemaakt van de gemiddelde kosten in 2012 ten opzichte van 2013.
- De inwoners zijn in 2013 gemiddeld minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012.
- De verschillen tussen de gemeenten kunnen worden verklaard door:
 - het verschil in daling van het aantal aanbiedingen restafval
 - de wijze waarop het GFT nultarief financieel is uitgevoerd. Gemeente Dalfsen heeft dit uit de reserve gefinancierd, de gemeente Zwartewaterland rechtstreeks bij de inwoners via verhoging van de afvalstoffenheffing en de gemeenten Hattem en Oost-Gelre hebben voor een combinatie van beide gekozen.

Afname in afvalstoffenheffing per huishouden 2013 t.o.v. 2012

Conclusie algemeen

- Er is een grote bereidheid om afval en grondstoffen gescheiden aan te bieden als de service op grondstoffen wordt verhoogd en het aanbieden van restafval wordt ontmoedigd.
- De hoeveelheid restafval is in 2013 ten opzichte 2012 met ca. 30% substantieel gedaald in Zwartewaterland, Hattem en Dalfsen. In Oost Gelre is de hoeveelheid restafval met ca 14% gedaald.
- ROVA-breed is een dalende trend zichtbaar in de hoeveelheid restafval en kunststof, ook in gemeenten zonder een beleidswijziging, dit is mogelijk een effect van de economische crisis / preventie.
- De hoeveelheid GFT is in 2013 ten opzichte van 2012 toegenomen. ROVA-breed is een daling in de hoeveelheid GFT in 2013 t.o.v. 2012 gemeten – vanwege seizoen/klimaat invloed.
- De hoeveelheid kunststof is in 2013 ten opzichte van 2012 gestegen.
- De inwoners zijn in 2013 gemiddeld minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012
- Het percentage hergebruik ligt boven de landelijke doelstelling van 65%.

Dalfsen

- De hoeveelheid restafval is in 2013 ten opzichte 2012 met 26% substantieel gedaald. Dit is lager dan de ca 30% die in andere gemeenten wordt gehaald. Dit kan worden verklaard door de latere start van omgekeerd inzamelen (1 april 2013) en het feit dat de hoeveelheid restafval in 2012 al lager was vanwege de pilot Hoonhorst;
- De hoeveelheid GFT is in 2013 ten opzichte van 2012 met 103% toegenomen. Ook het aantal aanbiedingen neemt toe, zowel in de kern als het buitengebied.
- De hoeveelheid kunststof is in 2013 ten opzichte van 2012 met 25% gestegen.
- De inwoners zijn gemiddeld per huishouden € 41 minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012.
- Het percentage hergebruik is gestegen naar 73%. De landelijke doelstelling van 65% in 2015 (Afvalbrief Atsma) wordt daarmee ruim gehaald en de doelstelling 2020 (Vang-brief Mansveld) komt met fase 1 in zicht.

Zwartewaterland

- De hoeveelheid restafval is in 2013 ten opzichte 2012 met 33% substantieel gedaald. Dit is een vergelijkbaar resultaat met Staphorst, Steenwijkerland en Olst-Wijhe in 2012;
- De hoeveelheid GFT is in 2013 ten opzichte van 2012 met 100% toegenomen. Ook het aantal aanbiedingen neemt toe, zowel in de kern als het buitengebied.
- De hoeveelheid kunststof is in 2013 ten opzichte van 2012 met 32% gestegen.
- De inwoners zijn gemiddeld per huishouden € 15 minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012
- Het percentage hergebruik is gestegen naar 68%. De landelijke doelstelling van 65% in 2015 (Afvalbrief Atsma) wordt daarmee ruim gehaald.

Hattem

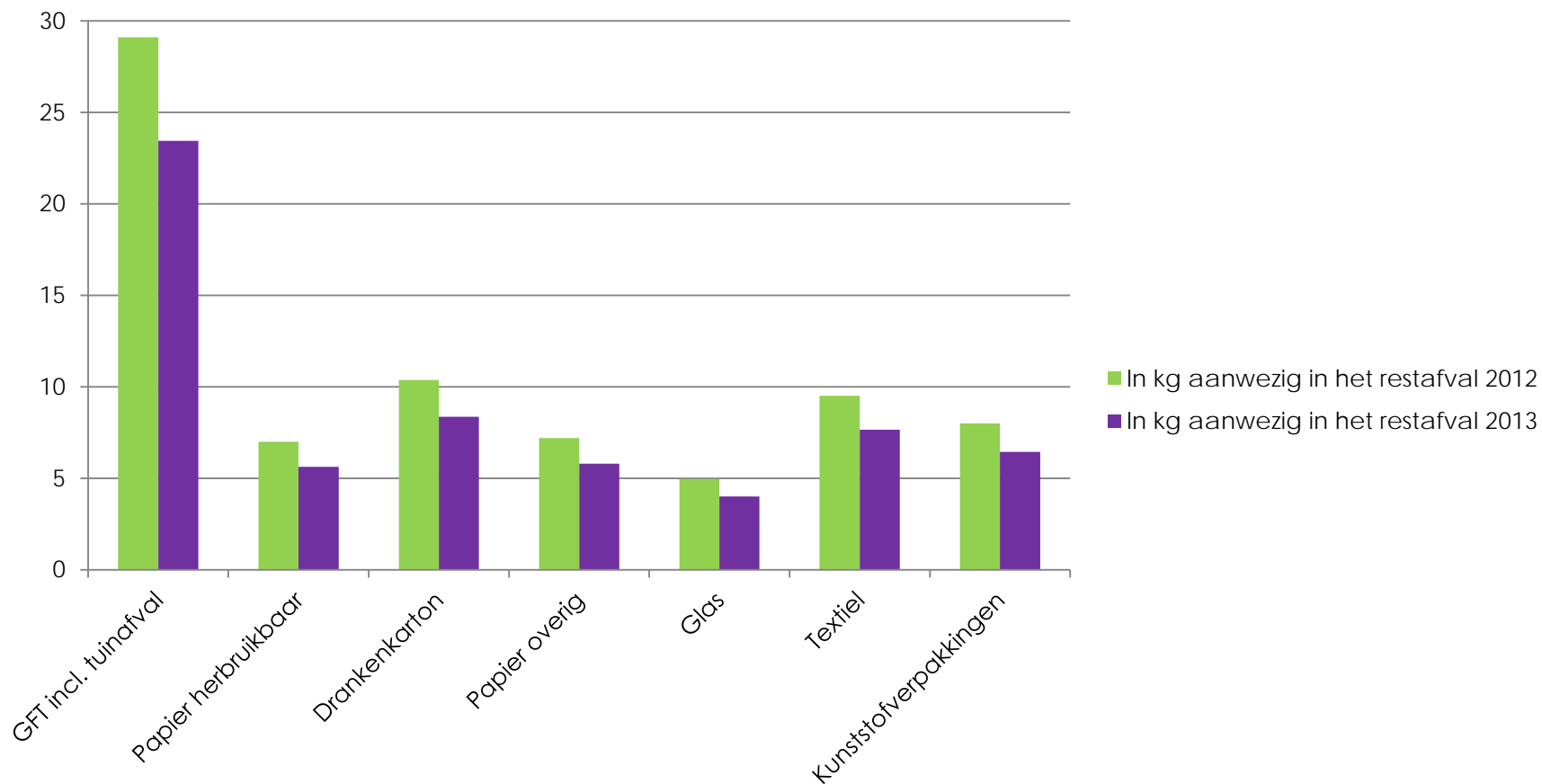
- De hoeveelheid restafval is in 2013 ten opzichte 2012 met 30% substantieel gedaald. Dit is een vergelijkbaar resultaat met Staphorst, Steenwijkerland en Olst-Wijhe in 2012;
- De hoeveelheid GFT is in 2013 ten opzichte van 2012 met 75% toegenomen. Ook het aantal aanbiedingen neemt toe.
- De hoeveelheid kunststof is in 2013 ten opzichte van 2012 met 25% gestegen.
- De inwoners zijn gemiddeld per huishouden €27 minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012
- Het percentage hergebruik is gestegen naar 72%. De landelijke doelstelling van 65% in 2015 (Afvalbrief Atsma) wordt daarmee ruim gehaald en de doelstelling 2020 (Vang-brief Mansveld) komt met fase 1 in zicht.

Oost-Gelre

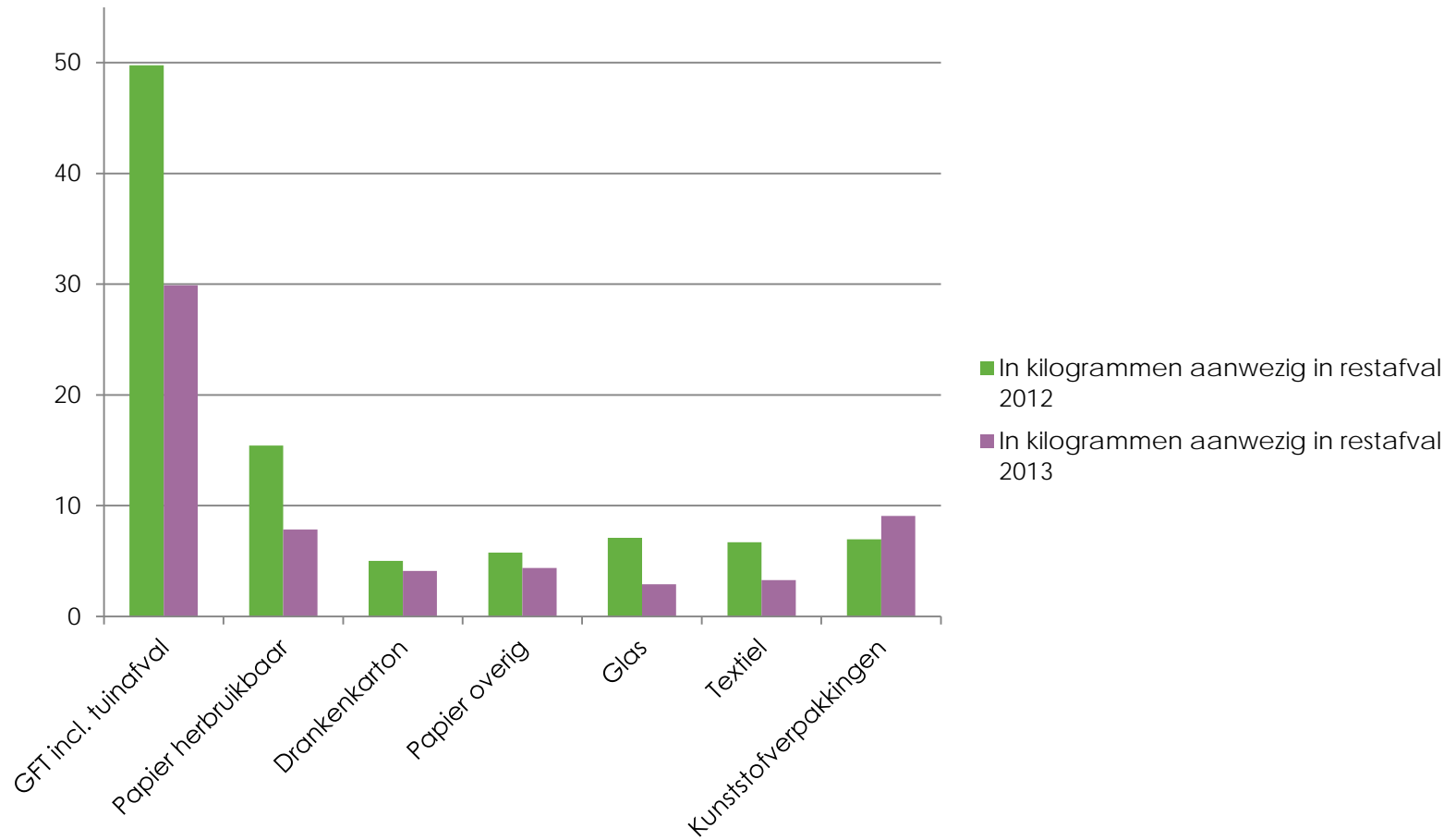
- De hoeveelheid restafval is in 2013 ten opzichte 2012 met ca. 14% substantieel gedaald. Dit is lager dan de ca 30% die in andere gemeenten wordt gehaald. Dit kan worden verklaard door het handhaven van een inzamelfrequentie van 1 maal per 2 weken (geringere prikkel) waar de andere gemeenten de inzamelfrequentie hebben verlaagd naar 1 maal per 4 weken.
- De hoeveelheid GFT is in 2013 ten opzichte van 2012 met 84% toegenomen. Ook het aantal aanbiedingen neemt toe, zowel in de kern als het buitengebied. GFT lijkt iets achter te blijven in vergelijking met de andere gemeenten. Dit kan worden verklaard in Oost Gelre is de stijging al in 2012 zichtbaar was omdat de maatregelen vanaf 1 oktober 2012 zijn ingevoerd in combinatie met inzamelfrequentie van 1 maal per 2 weken voor restafval (geringere prikkel).
- In Oost Gelre blijft de hoeveelheid gescheiden ingezameld kunststof min of meer constant terwijl deze in andere gemeenten stijgt, dit komt mogelijk door de geringere prikkel op restafval (handhaving van de inzamelfrequentie restafval).
- De inwoners zijn gemiddeld per huishouden €8 minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2012
- Het percentage hergebruik is gestegen naar 66%. De landelijke doelstelling van 65% in 2015 (Afvalbrief Atsma) is daarmee behaald.

Bijlagen –sorteeranalyses restafval

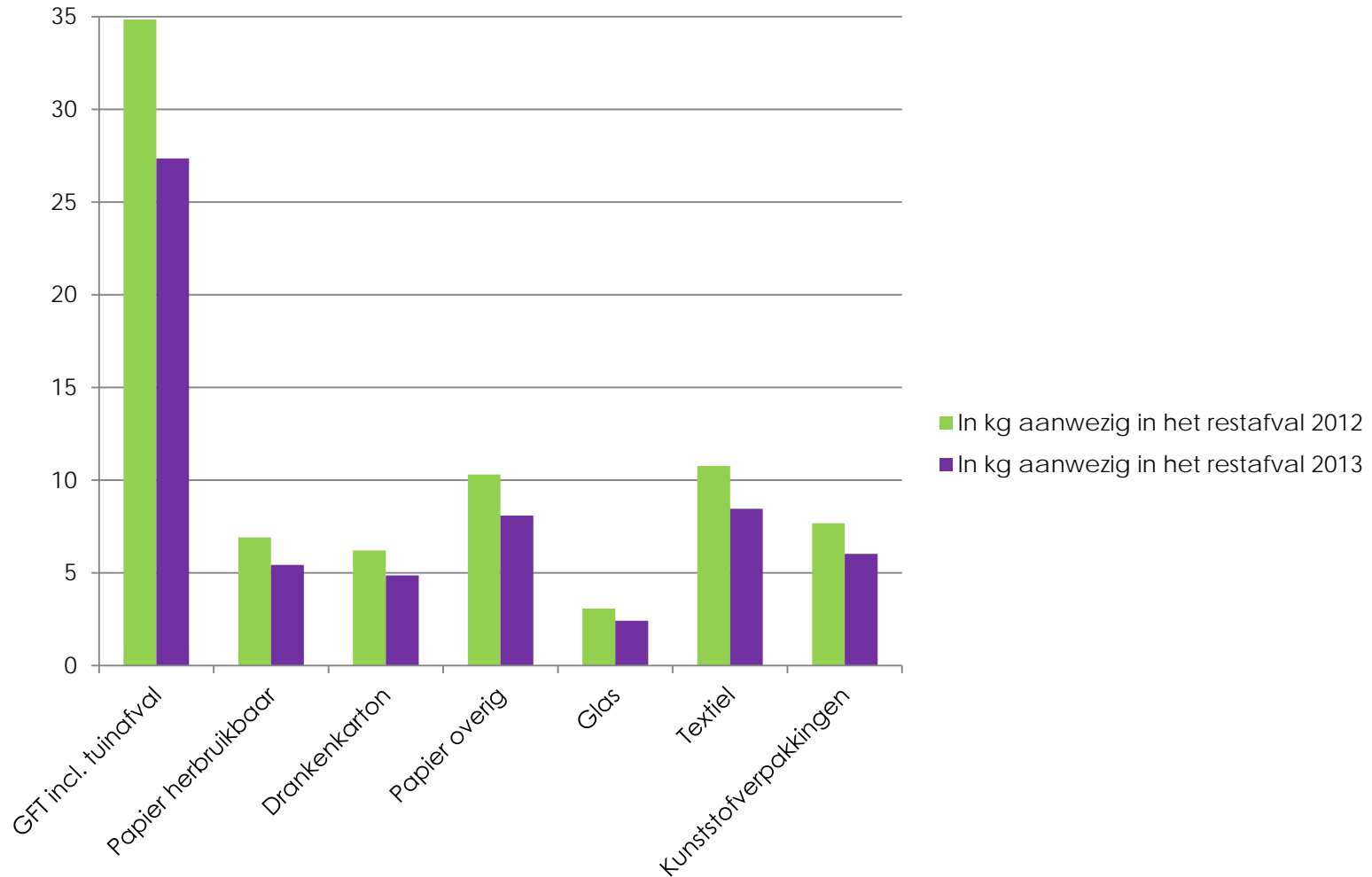
Dalfsen

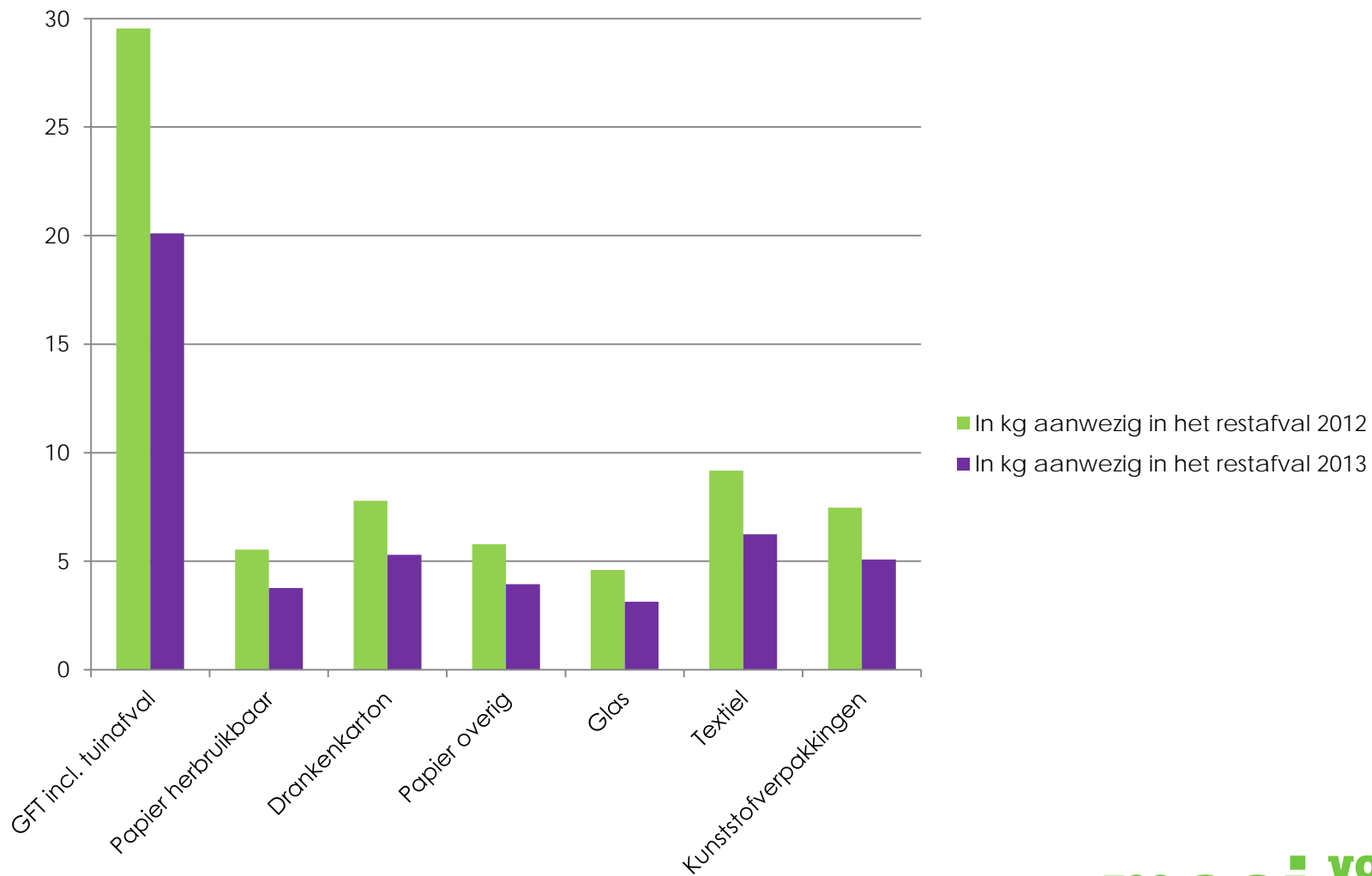
Hattem

Oost Gelre

Zwartewaterland

Omgekeerd Inzamelen

Effectrapportage fase 2

Steenwijkerland

1^e + 2^e kwartaal 2014

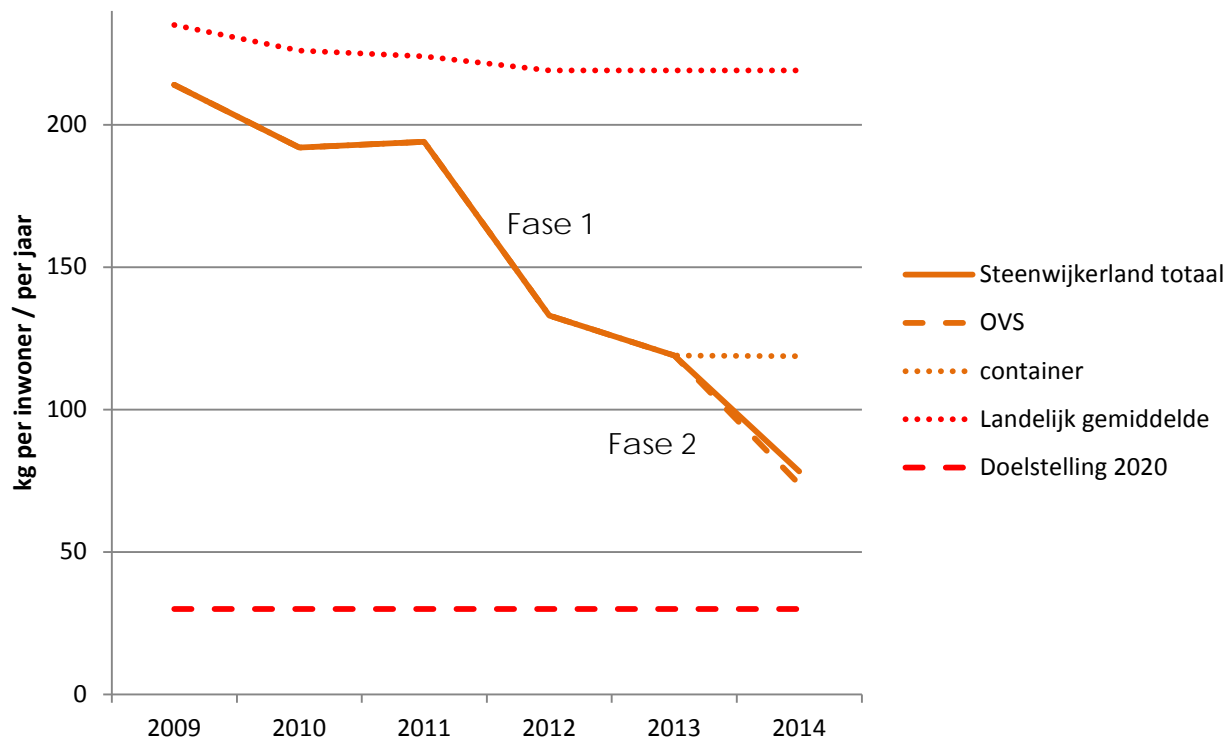
Inleiding

- Met ingang van 1 januari 2012 is gestart met fase 1 van omgekeerd inzamelen. Maatregelen:
 1. GFT nultarief
 2. Verlaging van de inzameling van restafval van 1 maal per 2 weken naar 1 maal per 4 weken
 3. Herintroductie GFT buitengebied
- Vanaf 1 januari 2013 is per wijk gestart met de implementatie van fase 2 (restafval op afstand, inzet minicontainer voor kunststof). De implementatie fase 2 was in februari 2014 gereed.
- Een gedeelte van de huishoudens in het buitengebied heeft een container voor restafval aan huis (ca 8% huishoudens) gehouden.
- Vanaf 1 juni 2013 doet de Wijk Gagels mee aan pilot inzameling drankenkartons (gezamenlijk met het kunststof).

Aanpak effectmeting

- Vergelijking resultaat 2013 met prognose op basis 2e kwartaal 2014 (i.v.m. afronding implementatie fase2 in februari 2014)
- Vergelijking in kg en gemiddeld aantal aanbiedingen per huishouden voor restafval en grondstoffen (kunststof en GFT)
- Welk effect is te verwachten met de implementatie van fase 2?

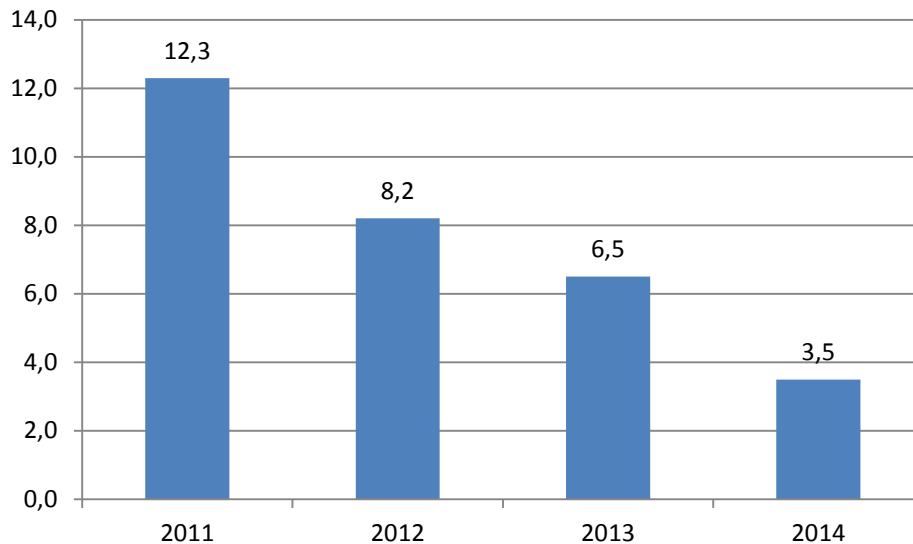
Restafval (kg per inwoner)

percentuele daling restafval t.o.v. voorgaand jaar	
2012	31%
2013	11%
2014	34%

Aanbiedingen restafval

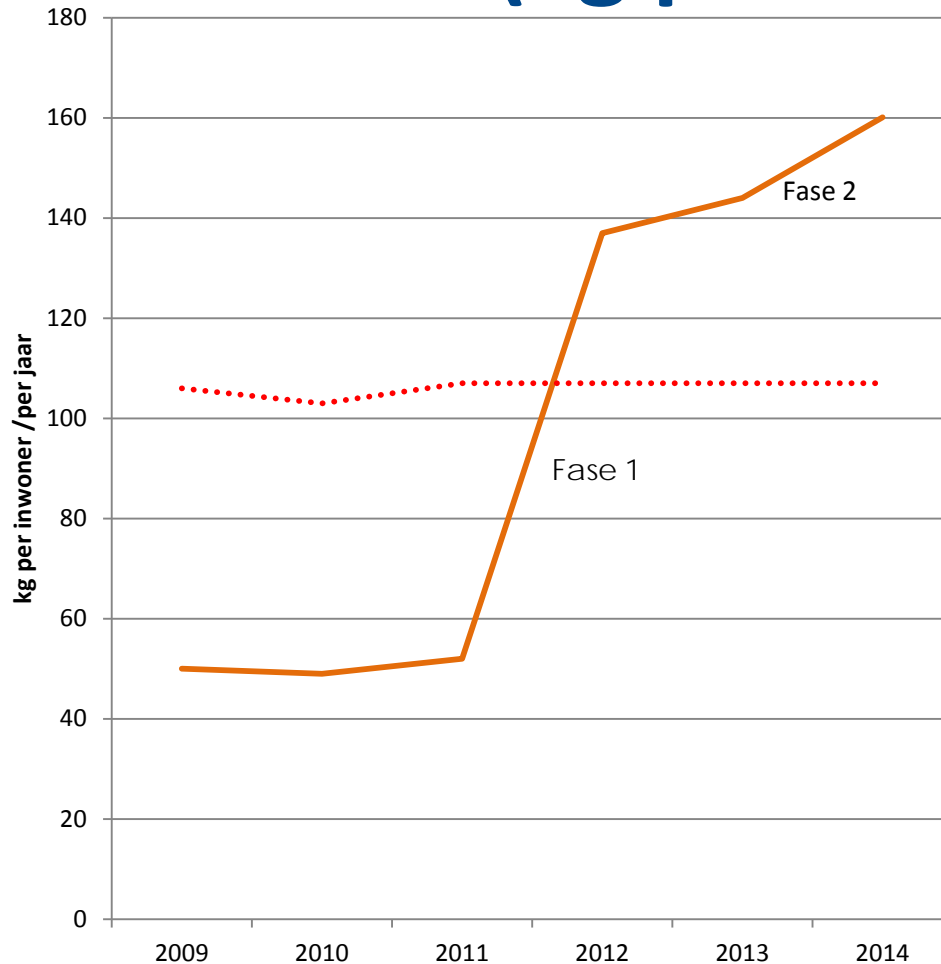
2013 en 2014 gebaseerd op aanbiedingen verzamelsysteem

Prognose 2014 :
Per huishouden 23
aanbiedingen restafval op
verzamelsysteem.

Uitgaande van 6,5
zakken in een container
zijn dat 3,5 container (240
ltr) aanbiedingen per jaar

GFT (kg per inwoner)

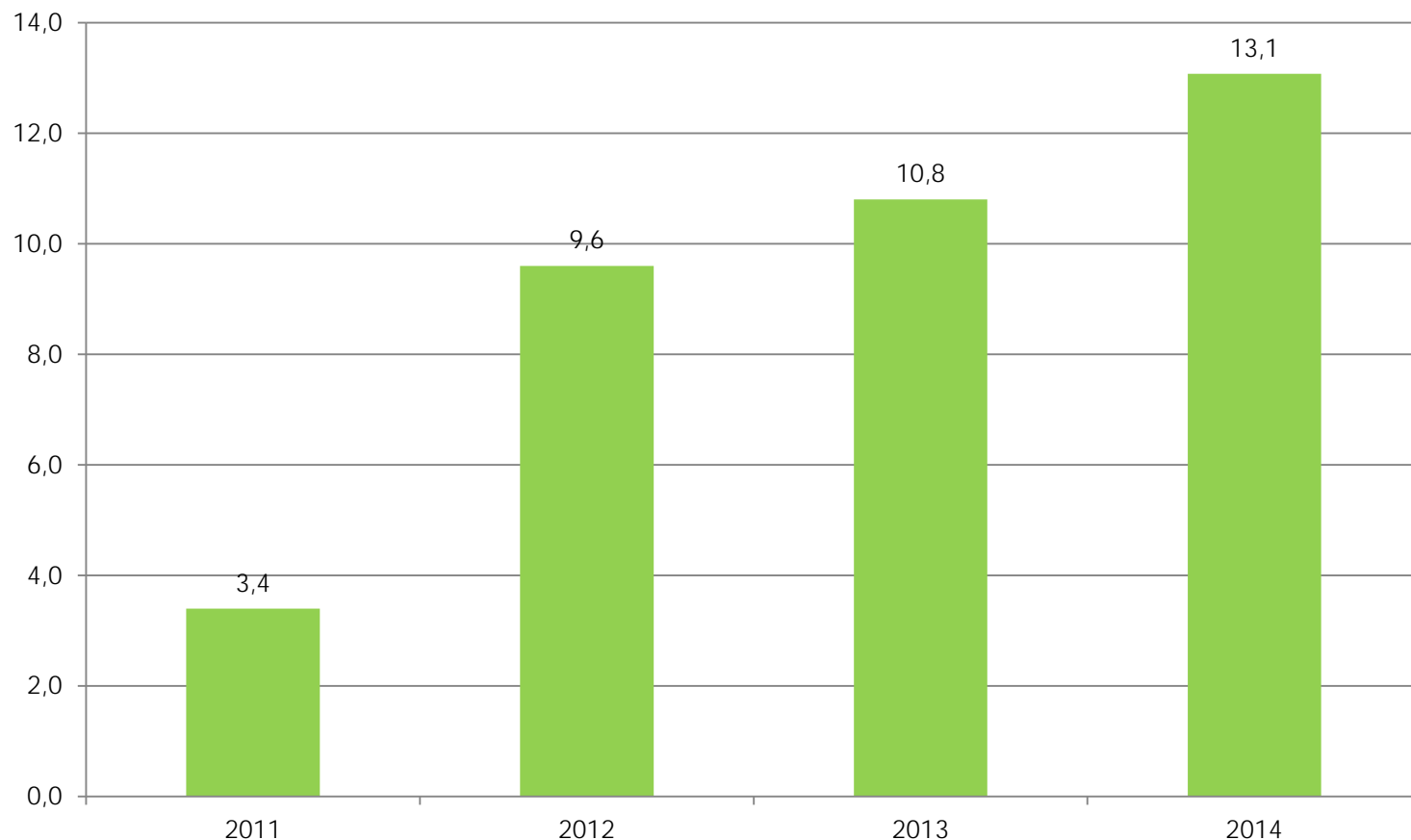
percentuele
stijging GFT t.o.v.
voorgaand jaar

2012	163%
2013	5%
2014	11%

— Steenwijkerland

..... landelijk gemiddelde vergelijkbare
stedelijkheidsklasse

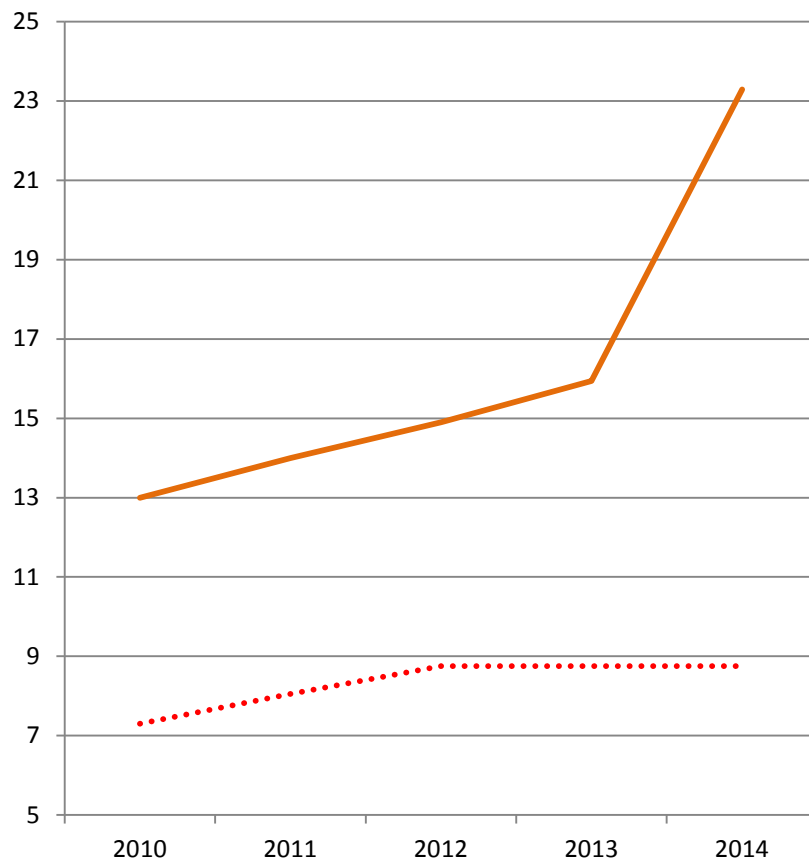
Aanbiedingen GFT

Aanbiedingen GFT onderscheid kern - buitengebied

Kunststof (kg per inwoner)

percentuele stijging kunststof t.o.v. voorgaand jaar

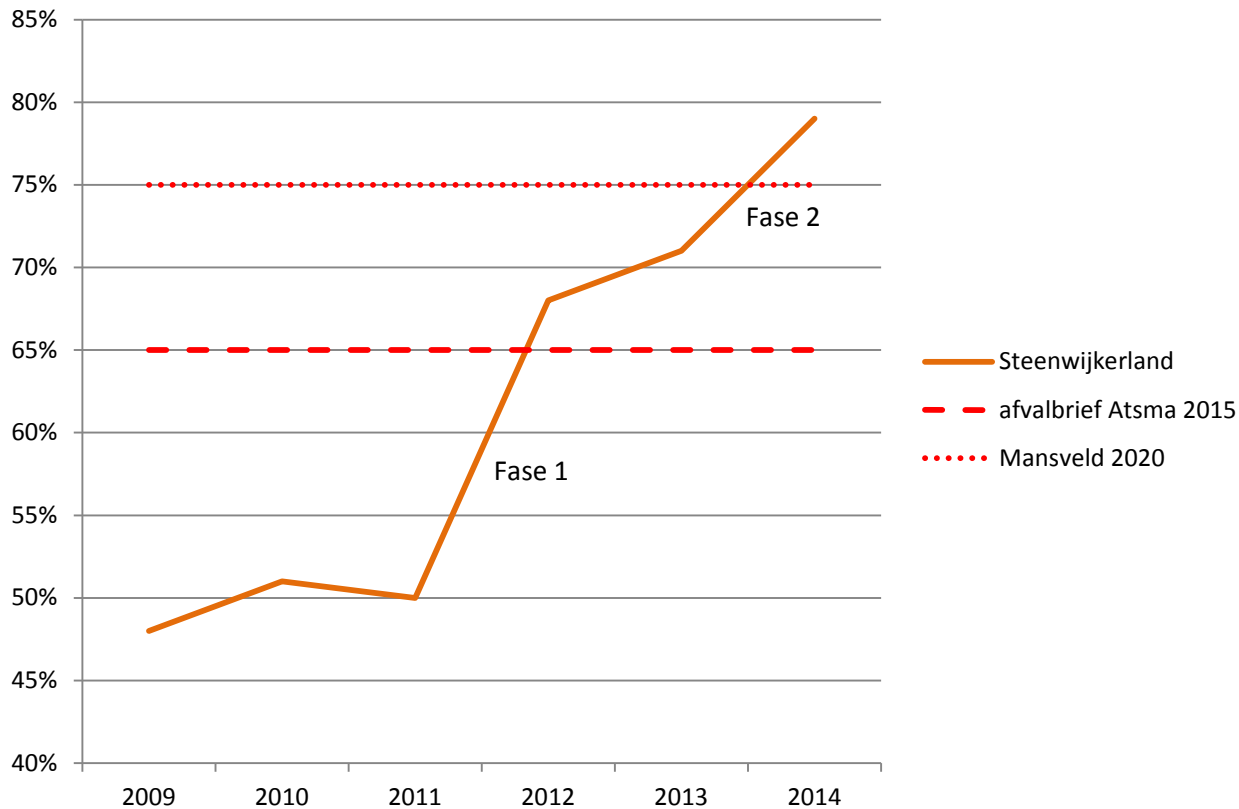
Jaar	percentuele stijging kunststof t.o.v. voorgaand jaar
2012	6,4%
2013	7,0%
2014	46,1%

— Steenwijkerland

..... Landelijk gemiddelde vergelijkbare stedelijkheidsklasse

Gemiddeld aantal aanbiedingen per huishouden: 9,9
aanbiedpercentage: 76%

Prognose percentage hergebruik

Conclusie

- De hoeveelheid restafval zal door de invoering van fase 2 verder dalen naar ca. 75 kg per inwoner. Een gemiddeld huishouden biedt daarmee minder dan 1 keer in de 2 weken restafval aan (23 keer per jaar).
- Er is een duidelijk verschil in hoeveelheid restafval tussen het buitengebied (container aan huis voor restafval) en de kern (restafval op afstand). De prikkel om afval te scheiden lijkt groter als inwoners het restafval moeten wegbrengen. In de jaarrapportage zal dit ook worden getoetst aan de hand van de resultaten van de sorteeranalyses van het restafval.
- De hoeveelheid kunststof zal door de invoering van fase 2 verder stijgen.
- Het percentage hergebruik gaat met invoering van fase 2 richting 80%.